

Velja po pošti:
 za celo leto naprej K 26.—
 za pol leta " " 13.—
 za četrt leta " " 6.50
 za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:
 za celo leto naprej K 20.—
 za pol leta " " 10.—
 za četrt leta " " 5.—
 za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.
 Posamezne števil. 10 h.

SLOVENEK

Inserati:
 Enostop. petlivrst (72 mm):
 za enkrat 13 h
 za dvakrat 11 " "
 za trikrat 9 " "
 za več ko trikrat 8 " "

V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
 vsak dan, izvemski nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravnishtvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravnishkega telefona št. 188.

Sorska afera.

Jaklič in Grmek sta oba učitelja, toda s tem razločkom, da je Jaklič pristaš Slovenske Ljudske Stranke, Grmek pa liberalne.

Kako so slavna šolska oblastva postopala z Jakličem, je znano širji javnosti, in smo to v našem listu opetovano ožigosali. Jaklič je bil v nevarnosti, da bi bil zgubil službo, in to radi stvari, ki se drugod in v drugačnih razmerah ne obravnavajo tako strogo. Toda ni treba misliti, da šolske oblasti vedno tako strogo nastopajo, in da ima vsak učitelj za vsako malenkost takoj okrajnega in deželnega šolskega nadzornika za petami. Vzglede, kako znajo imenovane gosposke biti tudi počasne, mile in prizanesljive, je znani učitelj Grmek iz Sore in njegova žena Grmek-Rakovec, sedaj začasna učiteljica v Sori.

Okrajnemu šolskemu nadzorniku za ljubljansko okolico profesorju Vilibaldu Zupančiču je n. pr. znano, da je v nedeljo pred osodepolnim 30. oktobrom 1905, učitelj Grmek ljudi javno pred cerkvijo nagovarjal, naj se pridejo upret za Brceta, če otrok ne morejo pustiti doma, naj jih seboj pripeljejo.

Znano je šolski oblasti, da je Grmek tisto dopoldne kar meni nič tebi nič pustil pouk, vkljub temu, da je videl okrajnega glavarja v Sori, hodil med razburjeno tolpo sem in tja, ter jo še bolj hujskal.

Znano je šolski oblasti, da so šolski otroci iz okenj šolske sobe pljuvali na spodaj stoječega kapelana, njihovega kateheta, kateri je imel dolžnost vztrajati na svojem mestu. Ko so se potem ljudje čudili, kako je mogoče, da so otroci kaj takega naredili svojemu veroučitelju, katerega so poprej radi imeli, so nekateri otroci rekli: »Gospod učitelj nam je rekel, pojdite v šolo in na kapelana pljuvajte.« Ko so občinski možje bili radi Grmeka pri deželnega šolskega sveta poročevalcu Oskarju vitezu Kalteneggerju pl. Riedhorst, se je ta izjavil, da to ni »nič posebnega«.

Znano je šolski oblasti, da se je tudi Grmekova žena udeležila rabuke, ter kričala: »Ali imate kaj gnilih jajc, da bi jih na kapelana metali?«

Znano je šolski oblasti, da so otroci pripovedovali doma, da je Grmekova žena učiteljica Grmek-Rakovec imela ključ od šolske

sobe takrat, ko je moral glavar vrata dati s silo odpreti.

Vse to je znano šolski oblasti in še več, toda šolski oblasti se ne mudi zoper Grmeka preiskovati. Okrajni šolski nadzornik za ljubljansko okolico, profesor Vilibald Zupančič ima na razpolago od županstva v Medvođah natančne podatke o tem, kako je Grmek postopal, toda Grmeku se nič ne zgodi. Zupančič se izgovarja na sodnijo, češ, potem bomo zahtevali od sodnije akte in bomo storili svojo reč. Kako pa je c. kr. sodnijski adjunkt Deu v Škofiji Loki vodil preiskavo proti Grmeku, lahko vsakdo sklepa iz dejstva, da je pustil Grmeka biti v isti sobi, kjer je on zasliševal priče zoper njega, in da je pritiskal in pustil Grmeku pritiskati toliko časa na nekega fanta iz Rakovnika, ki je orožnikom jako obteževalno povedal zoper Grmeka, da je ta nazadnje ves iz sebe rekel: »Morebiti sem se vendar zmotil.« Ko je prišel iz sobe in ni bilo več pritiska Deu-ovega in Grmekovega, pa se je izjavil: »Tako je bilo, kot sem prvič izpovedal orožnikom, in nič se nisem zmotil.« Fant je šel potem k deželni sodniji ter ondi svojo izjavo v tem smislu popravil, ker se je v »Narodu« že nekaj pisalo, da sta dva v Loki zoper Brceta po krivem pričala. Vkljub temu je Deu še nadalje vodil preiskavo zoper Grmeka. Če se je tudi proti drugim pričam tako vedel, potem se ne bomo čudili, ako se bo nazadnje nadzornik Zupančič izjavil: »Sodnija ni nič hudega zoper Grmeka na dan spravila.« in Grmek, ki je povzročil toliko gorja, bo — prost.

V pero nam sili postopanje državnega pravdnishtvu v goski zadevi, ko so obsodili v ječo kurata Ferjančiča, češ, da je njegovo obnašanje bilo povod malenkostnemu pretepu, ki se je vršil v njegovu nenavzočnosti. Kaj je bilo to proti dogodku v Sori! V pero nam sili, da bi popisali pravdo knežasko, kjer so bili obsojeni domačini na 57 mesecev zapora zaradi liberalnega učitelja, ki jih je izzival. A pride čas, ko bomo o tem natančneje govorili. Za danes pribijemo, da državno pravdnishtvu v Ljubljani ni hotelo niti naznanjenih prič poklicati, ko je bila podana ovadba proti neki protestantski stranki in da se ni zganilo, ko je pred kratkim prišla težka obtožba zoper nekega liberalca. V sorski stvari pa toži edinole domačine, liberalnega zaup-

nika Grmeka pa ne! Mi ne segamo prav nič v sodno obravnavo, a to pa povemo, da je pravna vest naše dežele skrajno razburjena, in da je dolžnost naših poslancev, da si izvrševanje pravice natančneje ogledajo, kakor tudi osebe, ki jo izvršujejo.

Če prej ne, čez sedem let vse prav pride!

Državni zbor.

Dunaj, 23. maja.

Vladni kompromis.

Stvar postaja že naravnost smešna. Stranke se pulijo za mandate in dražba je povisala število poslancev že na 494. Morda dobi celo vsak sodni okraj svojega poslanca. Ali ni to smešno z ozirom na dejstvo, da že sedaj komaj polovica poslancev redno prihaja v zbornico. Ravno tako so mnogi poslanci silno užaljeni, ako niso izvoljeni vsaj v dva važnejša odseka. Toda v odsekih ni prijetno sedeti dolge ure in razni poslanci se odlikujejo v odsekih s vojo nenavzočnosti. In sedaj naj se pomnoži poslanska zbornica še za 69 članov, ki se bodo izprehajali po dunajskem »Ringu« in »Pratru«! V dvorani itak ne bode dovolj prostora za toliko armado »ljudskih zastopnikov«. Najmanj 50 jih bode moralo sedeti na galeriji ali pa se bodo vrstili kakor delavci v premogovih jamah. Morda bi bil ta kolobar še najboljši, ako bi se odtegnila dnevna vsakemu poslancu brez razlike, kateri z boleznijo ali nujnim opravkom ne opraviči svoje odsotnosti.

Odsek za volilno reformo je imel zadnjo sejo dne 18. maja. Medtem je princ Hohenlohe s strankami nadaljeval pogajanja glede volilnih okrajev in števila poslancev. Zadnja vladna ponudba se glasi: Nemci dobe 223 poslancev, Čehi 103, Poljaki 78, Rusini 31, Slovenci 23, Italijani 18, Hrvatje 13, Rumuni 5. Združeni Slovani bi štel v bodoči zbornici 248, Nemci, Italijani in Rumuni 246 poslancev. Niže-Avstrijska ima danes 46 poslancev, po Gaučevem načrtu bi jih dobila 55, po najnovšem predlogu 65, od teh 34 mesto Dunaj.

S to dražbo pa volilna reforma ni še zagotovljena. V sredo po seji so bili pri princu Hohenlohe češki poslanci dr. Pacak, dr. Stransky, dr. Kramar, dr. Žaček in dr. Herold, ki so odklonili najnovejši kompromis, ki nerazmerno pomnoži število nemških poslancev. Še z večjo odločnostjo so se uprli nemški zahtevi, da bi vsakdo bodočo izpremembo volilnih okrajev in število poslancev mogla dovoliti le dvetretjinska večina. Ker je proti združenim nemškim poslancem dvetretjinska večina nemogoča, uzakonil bi se nemški privilegij na večne čase.

V petek zvečer ima odsek za volilno reformo zopet sejo. V tej seji hoče princ Hohenlohe, kakor se govori, predložiti svoj »ul-

timatum«. Ako se to zgodi, potem more odsek reči »da« ali »ne«, sprejeti vladni predlog ali ga odkloniti. In kaj potem, ako odsek odkloni vladni predlog? To skrb prepuščajo vladi vsi tisti, ki v politiki živijo od danes do jutri.

Mala obstrukcija.

V torek je zbornica z večino sedmih glasov sprejela predlog poslanca Abrahamovicza, naj se postavi kot prva točka na dnevni red podražavljenje severne železnice. Kakor je Abrahamovicz izjavil v zasebnih razgovorih in v zbornici, Poljaki s tem predlogom nočejo zavleči ne volilne reforme ne obrtne novele. Po pogodbi s severno železnico se mora parlament za podražavljenje izreči do 30. junija. Zbornica naj torej hitro dovrši prvo branje vladne predloge, s katero se more potem temeljito baviti odsek. Prvo branje se more izvršiti v eni seji in že bodoči teden bi mogla zbornica pričeti drugo branje obrtne novele. Toda radikalni Nemci so kar zdvijali, ker je obveljal poljski predlog. Zapretili so z obstrukcijo, češ, da rešijo ob rtno novelo. Kdor pa pozna te može, je prepričan, da jim je obrtna novela deveta brigada. Preprečiti hočejo le volilno reformo, četudi prikrivajo svoj namen.

Danes je prišel na vrsto kot govornik v razpravi o vladni izjavi vsenemški poslanec Pacher. Govoril je od pol 12. do pol 4. ure o tem in onem, kar mu je prišlo na um in jezik. Zbornica je bila skoraj prazna, okoli govornika pa so nekateri nemški poslanci zbijali razne neslane šale. Dr. Pommer je podpiral govornika z vodo in črno kavo ter raznimi »duhovitimi« medklji. Glöckner pa je zabaval govornika in poslušalce. Ko te komedije je ni bilo ne konca ne kraja, udal se je predsednik, da takoj zaključi sejo, ako neha Pacher govoriti. Med tem so zbornali v zbornico poslance, da določijo nov dnevni red. Poslanec Erb predlaga, naj se podražavljenje severne železnice postavi kot tretjo točko na dnevni red. Glasovanje se je vršilo po imenih. Ker je bilo odsotnih mnogo slovanskih poslancev, je Erbov predlog obveljal s 130 proti 116 glasovom. Radikalni Nemci so seveda hrulili samega veselja, ker je obveljala njihova trma.

V petek dopoldne zbornica konča prazno razpravo o vladni izjavi, popoldne izvoli delegate.

Pisarniško osobje.

Poslanska zbornica je koncem leta 1901 sklenila načrt zakona, s katerim naj bi se nauravnale, oziroma zboljšale plače pisarniškim pomočnikom v državnih uradih. Ta načrt pa še sedaj leži nerenen v gosposki zbornici. Pač pa je vlada leta 1902 s posebno naredbo nekoliko zboljšala plače svojemu pisarniškem osobju. S to plačo pa pisarniško osobje ni zadovoljno. Naprosili so poslance raznih strank, naj sprožijo zopet to vprašanje,

LISTER.

Slovenci in potres v San Francisku.

Naš rojak gospod Kerže nam je poslal iz Clevelanda, Ohio, sledeče pismo, ki mu ga je pisal gospod Fr. Turk, slovenski duhovnik v San Francisku, o grozni potresni nesreči. Zanimalo bo gotovo tudi naše rojake doma, zlasti one, ki imajo svoje sorodnike v Kaliforniji. Pismo se glasi:

San Francisco, 5. maja.

Dragi prijatelj!

Dies irae, dies illa,
 Osemnajstega aprila —
 Cerkev se v prah zdrobila.

Kolik strah nas je navdajal,
 Ko potres je mesto majal,
 Grozovit požar razsajal, itd.

Strašen in grozen jebil dan 18. aprila v našem mestu. Bilo je to v sredo po velikonočni nedelji. Cerkve bile so še praznično oblečene in okrašene. Tudi moja cerkev je bila ozaljšana kakor še nikdar prej. Najboljši svečniki bili so na oltarju; velikonočne lilije in druge cvetlice razširjale so svojo prijetno vonjavo po naši mali ali krasni cerkvi. V torek po Veliki noči obiskal me je neki slo-

venski »studiosus« (gospod Golja), ki je bil nekaj časa tudi v šentpavlskem semenišču, a ki se je tedaj vračal s svojega potovanja po Japonskem. Večerjal je z menoj in govorila sva o marsičem. Nato sem ga še spremil do hotela, kjer je stanoval, in predno sva se ločila tisti večer, govorila sva o potresu, ki se tako rad ponavlja v San Francisku. Potem sem se vrnil domov, zaklenil sem cerkev ter se odpravil k počitku. Drugo jutro pa, ravno ko se je prikazala jutranja zarja na vzhodu (5-16 zj.) strese se semlja, hiše pokajo in se rušijo, dimniki padajo na ceste, pohišstvo se razbija, zemlja se udara in pogrezuje, psi lajajo, konji prestrašeni tekajo po ulicah, ljudje vpijejo ter vsi prepadeni beže v nočnih oblekah iz hiš na prosto. Strašno, grozno, nepopisno! Tudi mene je vrglo iz postelje; vstal sem ter sem tekal proti vratom svoje sobe; vrglo me je na tla; zopet sem se vzdignil, odprl sem vrata ter sem stal tam na pragu, držeč se za steno z obema rokama; priporočil sem svojo dušo Bogu in Materi Božji ter čakal konca. Ko je potres ponehal, sem se urno opravił ter šel ven iz hiše, ki je bila vsa razpokana in razbita. Ko pridem na ulico, ozrem se naokrog in vidim na grozo, da je bilo mesto na mnogih krajih v ognju. Kar se zasliši od vseh strani klie: »Vode ni v celem mestu,

vodne cevi so popokale.« Jaz sem vzel štolo in sveto olje ter šel v mesto okoli požarov in okoli razdejanih hiš. Ognji, ki so se pokazali v bližini naše cerkve, bili so kmalu omejeni; ali v južnovzhodnem delu mesta je razsajal in divjal tolik požar, da ga ni bilo mogoče več omejiti. Block je gorel za blockom, ogenj ni prizanašal lesenim, ne zidanim, ne jeklenim poslopjem, ampak divjal je naprej in naprej. Kmalu so se pokazale na licu mesta čete zvezinih vojakov z velikimi zalozami dinamita, s katerim so hoteli preprečiti pot požaru ter pognati v zrak poslopja, ki so stala v bližini ognja. Vlada je panika, in mesto je bilo pod vojaško oblastjo (martial law). Močan veter je pihal od zapada ter odganjal plamen proti zalivu sv. Frančiška. Mislil sem, da ni nobene nevarnosti, da bi ogenj pokončal našo cerkev, ki je stala bolj na zapadnem delu mesta. Cerkevno poslopje ni bilo dosti poškodovano od potresa, samo kipi in svečniki in križi so popadali na tla ter se razbili, ali 400 dolarjev bi pokrilo vso to škodo. Toda žal, imelo je priti drugače. Ko se vrnem tisto jutro okoli desete ure domov, zagledam kar naenkrat, kako se je hipoma dvignil črn oblak dima samo pol blocka od naše cerkve proti nebu; prikaže se plamen in kakor kača siče proti moji cerkvi in hiši. Vedel sem, da je vse izgubljeno. Tekel sem v cerkev, vzel iz ta-

bernakla sv. Rešnje Telo, pobral sem nekaj mašne obleke in nekaj drugih stvari, ter jih znošil ven na trotir; ali ni ga bilo človeka, ki bi mi pomagal spraviti te stvari v varno zavetje; tudi ni bilo dobiti voza, da bi jih strani odpeljali. Ljudje so tekali semintje, nosili so svoje premakljive stvari iz hiš na ulico; vsi zbegani niso znali kaj storiti; bila je prava zmešnjava, pravi Babilon. Moja hiša je stala tik cerkve. Ko sem rešil nekaj stvari iz cerkve, tekel sem v hišo, da bi rešil svojo obleko in svoje knjige, ter tudi cerkvene knjige. Časa ni bilo več dosti, zavil sem v rjuhe, kar sem mogel v naglici dobiti ter sem znesel vse ven na ulico. Ustavil sem s silo neki voz ter sem zmetal vanj, karkoli sem mogel in vozniku sem moral plačati pet dolarjev na mestu, da mi je vzel stvari nekaj blockov proč od ognja, drugemu vozniku pa spet tri dolarje, da mi je odpeljal malo knjig. Med tem je že plamen švignil na našo cerkev, vnela se je tudi hiša in v par minutah je bil ves block žrtev ognja. Kako žalosten je bil ta prizor za vse, posebno pa za mene! Prva slovenska cerkev na zapadu od Skalnataga gorovja, cerkev, na katero smo bili vsi ponosni, za katero sem jaz žrtvoval, kar sem mogel, ta cerkev, v kateri sem na veliko nedeljo še pel slovesno alelujo, bila je v par minutah uničena, tako da ni ostalo najmanjše stvari; le stopnjice še stoji

s katerim se je bavil proračunski odsek dne 15. in 22. maja. Poročevalec dr. Steinwender je odseku predložil nov načrt zakona, po katerem bi se troški za približno 8000 državnih pisarniških uradnikov pomnožili za 4.100.000 kron. Finančni minister dr. Kosele se je v seji proračunskega odseka dne 15. maja odločno izrekel proti zakonu, češ, da je vlada pripravljena z novo naredbo izboljšati plače, in sicer:

1. Plače naj se pisarniškim uradnikom in pomočnikom vseh vrst zvišajo za 100 kron na leto;

2. priklopijo se tri nove vrste z višjo plačo po 200 kron tako, da se sedanja nižja plača 1800 in 1920 kron zviša na 2260 in 2380 kron;

3. s tem bi se razmerno zvišale tudi pokojnine;

4. zboljšale bi se določbe glede odpovedi; za vsakih 15 službenih let bi se jim dovolile posebne odškodnine v slučaju bolezni, vojaške službe itd.

Ti priboljški bi po vladnem računu takoj znesli nekaj nad milijon kron. Razni govorniki pa so zahtevali poseben zakon, dasi so naglašale deputacije pisarniških uradnikov, da so zadovoljni tudi z naredbo, ako se jim primerne zviša plače. Proti volji vlade je odsek pričel nadrobno razpravo ter odobril prvih pet paragrafov zakonskega načrta. Pri 6. paragrafu pa odsek ni bil več sklepčen, in predsednik je moral sejo zaključiti.

Dne 22. maja zvečer je odsek nadaljeval razpravo. Podpredsednik dr. Derschatta izjavi, da ni umestno, ako odsek sklepa nov načrt zakona, ko še prvi iz leta 1901 ni rešen v gosposki zbornici. Tega mnenja je bila tudi večina odseka, ki je po daljšem razgovoru sklenila resolucijo: Vladi se narača, da takoj z naredbo zboljša plače pisarniškega osebja počenši s 1. aprilom ter jim podeli tudi primeren naslov.

Poslanec Prochazka je predlagal še posebej, naj se jim da naslov »oficijanti« ter po triletni službi dovolijo tudi predujemi. Odsek pa je odklonil ta dva predloga.

Kongrua.

Nato je proračunski odsek nadaljeval nadrobno razpravo o kongruu. Voditelj ministrstva za uk in bogočastje, baron Bienert, je v daljšem govoru jako toplo zagovarjal vladni načrt.

Dr. Schalk je predlagal, naj se ministrov govor natisne ter razdeli med odsekovne člane, da ga prouče; sedaj pa naj se zaključijo seja. Poročevalec dr. pl. Fuchs pa predlaga: Govor naj se natisne v celoti, odsek pa nadaljuje sejo. Večina je odobrila ta predlog.

Socialni demokrat Seitz je kratko utemeljeval naslednjo resolucijo:

»Vladi se narača, da poroča že v prihodnji seji odseku, kako hoče zboljšati plače državnim uradnikom, uslužbencem in delavcem v državnih delovrstvah, gozdih in salinah in kako misli obnem s kongruu v proračunu pokriti vse te višje izdatke. Vlada naj tudi poroča o uravnavi službenih razmer finančne straže, poštnih uslužbencev, davčnih iztirjevalcev, vadiških učiteljev, šolskih in bolnišničnih slug.«

Med tem je bila ura pol devetih, odsek je bil nesklepčen, predsednik ja zaključil sejo. Umestna je bila opazka dr. pl. Fuchs: Ako hočete gospodje z vedno novimi predlogi prepričati kongruo, povejte naravnost in brez ovinkov, da ne tratimo čas. Toda, gospodje — in teh je v odseku, ki šteje 48 članov, k večjemu 12 — zavlačujejo kongruo z vedno novimi predlogi in pomisleki. Nobeden pa ni še izjavil, da ni potrebna uravnavna kongrua, za katero se je lani s podpis izreklo nad 250 poslancev izmed 425.

in vogelni kamen, na katerem je vdefana letnica 1903. Oh, žalosten spomin! —

Ali mi nismo edini v nesreči! Pokončanil je še drugih 15 katoliških cerkva v San Francisku, najlepših in najbogatejših. Vse je uničil potres in požar. Dve tretjini mesta je zgorelo; vsa uradna poslopja, ves trgovski del mesta, vse palače milijonarjev: vse to je prah in pepel. Grozen je pogled na puščavo. Kadar gledam na te razvaline, zdi se mi, kakor da bi se razprostiralo pred menoj velikansko pokopališče, in dimniki, ki iz te puščave štrle proti nebu, so kakor mrtvaški spomeniki. Ljudij je bilo ubitih na stotine, in solze so mi stopile v oči, ko sem hodeč po razvalinah, gledal pred seboj človeška trupla, katerih ni bilo spoznati, vsa zgorela in očrnila ter pomešana med prah in pepel; en kup črne mase: Memento homo — — —.

Meni se osebno ni nič žalega zgodilo. Ostalo mi je življenje in zdravje, hvala Bogu! Ali izgubil sem cerkev in hišo, in več kot polovica mojih faranov je pobegnila iz mesta. Večinoma jim je vse zgorelo. Mi, ki smo tukaj ostali, se pa potikamo okrog kot berači. Po trideset jih živi v eni hišici; večinoma pa bivajo ljudje po šotorih kot cigani na Kranjskem, — pod milim nebom, po parkih in cestah. Milijonarji in siromaki so sedaj vsi enaki: socialistom so se spolnile njihove želje, vsaj za nekaj časa. — Božja služba se opravlja pod milim nebom. Tudi jaz mašujem ob nedeljah in pridigam za naš narod, kar ga je še tukaj ostalo. Tu je še 35 slovenskih dru-

USODA VOLILNE PREOSNOVE.

Za danes zvečer ob 6. uri je napovedana seja odseka o volilni preosnovi. Gosposka zbornica se bo pa pečala 28. t. m. v svoji seji z razpravo o Hohenlohovi izjavi in pa o volitvah v delegacije.

Pergeltu in Pacherju je naznil Hohenlohe podrobnosti svojega kompromisa o volilni preosnovi, s katerimi pa Nemci niso zadovoljni. Nemci se jeze ker pride neprimerno veliko novih poslaniških mest na Spodnje Avstrijsko in ne na jezikovno mešane okraje. Kompromis o volilni preosnovi s strankami izvan odseka med Hohenlohom in strankami se je izjalovil, ker so odklonili Mladočehi Hohenloheve kompromisne predloge. Med poslanci so razširjene govornice, da je Hohenlohov odstop že gotova stvar in da da mu bo sledil knez Schönburg, član gosposke zbornice, ki sestavi parlamentarno ministristvo. Vladni krogi pa zanikujejo z vso odločnostjo istinitvo teh vesti. Na desetem kongresu poljske socialne demokracije je naglašal Daszynski, da je Gautschev predlog o volilni preosnovi po izpremembah zdaj vsprejemljiv za vse narode.

CESAR V BUDIMPEŠTI.

V soboto je bila pred cesarjem parada budimpeštanske posadke. Cesar je dal naprositi gledalce, naj opuste klicanje, ko bo jezidil, ker njegov konj ni navajen na glasne klice. Ko je namreč prijezdil cesar na vojaško vežbališče, so ga gledalci pozdravljali z burnimi eljen-klici, vsled katerih je postal cesarjev konj jako nemiren. Gledalci so se ravnali po vladarjevi želji in niso več pozdravljali vladarja z eljen-klici. Cesar se je povrnil iz Budimpešte naravnost na Dunaj in ni obiskal brukško vojaško taborišče, kjer so se pojavile nalezljive bolezni. Na Dunaj je odpotoval tudi z ozirom na nesporazumljenje med avstrijsko in ogrsko vlado, ker se hoče poučiti o nazaranju avstrijskih ministrov in državnikov.

OGRSKO ČASOPISJE O PRESTOLNEM GOVORU.

Ogrsko časopisje je zelo zadovoljno s prestolnim govorom. Naglašajo, da sedanja vlada pač ni le prehodna. Med krono in narodom je doseženo popolno sporazumljenje. Naglašajo pa tudi potrebo, da se uredi razmerje z Avstrijo prej ko mogoče, če pa to ni mogoče, naj sledi ločitev. Opozicijski »Az Ujsag« se pa norčuje in pravi, da se da sklepati o odstranitvi starega načina vlade pač iz ministrske liste in z obrazov poslancev, ne pa iz prestolnega govora. Soc. demokraško glasilo »Nepszavor« ni zadovoljno z izvajanjem o volilni preosnovi.

SPOR MED AVSTRIJSKO IN OGRSKO VLADO O CARINSKEM TARIFU.

Cesar je izjavil nasproti Wekerlu, da želi, naj nadaljujeta avstrijski in ogrski ministrski predsednik pogajanja o avtonomnem carinskem tarifu. Wekerle se poda zato še enkrat na Dunaj, da se pogaja s Hohenlohom o kompromisu, po katerem bi se zblížali obe vladi. Po kompromisu bi odgovorili posvetovanje o zakonskem načrtu glede avtonomnega carinskega tarifa.

OGRSKI DRŽAVNI ZBOR.

V seji dne 23. majnika so predložili poslanci svoje mandate; nakar so izvolili devet verifikacijskih sekcij. V ponedeljski seji se namerava predlagati izvolitev odseka, ki naj izdela adresu na prestolni govor, v četrtek volijo delegacijo. Dne 2. junija pa prično razpravo o adresi.

Zbornica magnatov je izvolila več odsekov. Med dopisi jih je več, ki prosijo za izročitev sodišču članov zbornice magnatov grofa Karolya in škofa Parsya zaradi razžaljenja časti. Prečitali so kraljevo pismo, ki imenuje posestnika Otmarja Majthenyja za barona in člana zbornice magnatov.

žin in nekaj dalmatinskih in hrvatskih, katerim so ostale hiše nepoškodovane. Jaz stanujem med njimi ter zidam začasno kapelico (barako), ki bo stala blizu 20.000 (centov). Jutri bo že gotova. In v nji bodo pri prvi sveti maši trije otroci prejeli prvo sv. obhajilo, pri drugi bom pa poročil en slovenski par. — Sedaj naj pa še kdo reče, da nismo napredni!

Ne vemo, kaj nam prinese bodočnost, vendar »dum spiramus, speramus«. Zdi se meni in drugim, da je bila tukajšnja katastrofa delo božje roke. Mesto, — dasi večinoma katoliškega značaja — bilo je prepolno greha in preveč razuzdano: to vsak priznava. A sedaj? — O quam desolata sedet civitas plena populo! Katastrofa 18. aprila presega v svoji ogromnosti po mojih mislih požar Rima pod Neronom, presega opustošenje Jeruzalema; kaj je bila zguba Pompejev in drugih vasij v primeri z zgubo velikega svetovnega mesta San Francisko! — Delo človeških rok je bilo razdejano, ali delo božjih rok ostane. Seveda potrebujemo pomoči, in čast Amerikancem, dobivamo jo. Tako se je tudi meni milo storilo, da ste se, Vi clevelandski Slovenci, v Vaši cerkvi spomnili svojih trpečih sobratov na obalah daljnega Tihega morja. Petindvajset dolarjev, ki si mi jih Ti, Father Kerže, poslal v imenu svojih faranov, je prišlo jako prav nekaterim slovenskim družinam, ki so izgubile vse svoje imetje. Lepa hvala Tebi in Tvojim faranom za poslani denar in Bog Vam povrni! — Srčnim pozdravom ostanem Tvoj prijatelj Franc Turk.

DEMISIJA HRVAŠKEGA BANA.

Hrvaški ban grof Pejačević je ponudil cesarju svojo demisijo, katere pa cesar ni sprejel marveč pozval bana naj vztraja na svojem mestu. Ban je sklenil, da vztraja vsled cesarjevega poziva na svojem mestu.

HRVAŠKI DELEGATI PRED OGRSKIMI MINISTRI.

Dne 23. t. m. predpolne je peljal v sprejemno dvorano hrvaške odposlanice grof Batthyany. Najprej jih je sprejel minister Daranyi. Izjavil je, da je bil on že 8 let prej minister, a se ni zoper njegovo delovanje na Hrvaški nihče pritoževal. Obljubil je, da se bo tudi v bodoče oziral na Hrvate z vso pozornostjo. Zatem je vstopil Košut, ki je bil od strani delegatov burno pozdravljen. Predstavili so se mu po vrsti vsi odposlanci in dr. Medaković ga je nagovoril in pozdravil. Košut je obžaloval, ker ne zna hrvaškega jezika. Povedal je nemsško, da mu leži na srcu blagostanje in razvoj Hrvaške in da bo v tem oziru storil, kolikor bo mogoče. Upa, da ostane vedno prijateljstvo med Hrvati in Mažari. Kadar bo imel prvo priložnost, se bo uveril o trgovskem stanju na Hrvaškem. Delegat Tuškan je omenil da bi obiskal ob taki priliki Sisek in Košut je obljubil. Odposlanci so nato izjavili, da je Hrvaška v trgovskih ozirih zelo zanemarjena. Nato se je Košut s posebnim priznanjem izrazil dr. Medakoviću. Končno je odločil grofa Batthyanyja, ki bo odslej vodil vse zadeve v sporazumljenje med Hrvati in Mažari. Nato se je Košut od vsakega odposlanca posebej poslovil. Spremljali so ga burni »Živio« klici.

SRBIJA IN AVSTRIJA.

Dunajski kabinet je odklonil proposicije srbske vlade o nabavi novih topov. Srbsko ministertvo odpošlje na Dunaj o tej zadevi novo spomenico, kateri predlože tudi sklep artiljerijske komisije.

JUBILEJ V BUKAREŠTU.

Bukarešt, 23. maja. Ob izredno številni udeležbi in z velikim sijajem se je vršila danes narodna slavnost. Učenci vseh ljudskih, srednjih in visokih šol so defilirali pred kraljevo rodbino. Kralju in kraljevi rodbini je prebivalstvo privedilo ginljive ovacije. Ob 3. uri popoldne je kralj vzprejel v slovesni avdienci člene diplomatskega zbora. Vsi diplomatje so izročili lastnoročna pisma svojih vladarjev, v katerih izražajo svoje čestitke.

NEMCIJA DOBI PREMOGNO POSTAJO V PERZIJU.

Med Nemčijo in Perzijo so velevažna pogajanja. Nemčija hoče posoditi Perziji 1¹/₂ milijona funtov sterlingov, a zato želi, da dobi postajo za nalaganje premoega v Perzijskem zalivu.

FRANCOSKI FRAMASONI GROZE PAPEŽU.

Izid zadnjih volitev na Francoskem je ojunail francosko framasonsko vlado za nadaljni brezobzirni boj proti katoličanom. »Temps« priobčuje poluradni članek, v katerem se grozi, da zapro vse cerkve, ako se katoliška cerkev ne podvrže zakonom o ločitvi cerkve od države.

NAČELNIK RUSKEGA GENERALNEGA ŠTABA PRI AVSTRIJSKIH OROŽNIH VAJAH.

Načelnik ruskega generalnega štaba Palicini se udeleži avstrijskih vojaških vaj po carjevi lastni želji. Car je naznanil našemu cesarju Franc Jožefu, da namerava izročiti grofu Palicinu svoje lastnoročno pismo namenjeno avstrijskemu cesarju.

BOJI OB TURŠKO-ČRNOGORSKI MEJI.

Položaj ob turško-črnogorski meji postaja nevaren. Neprestano se vrše boji med vojaškimi četami in mohamedanci ob meji. Kakih 400 Črnogorcev je ojačilo kristjane. Turki trde, da napadajo krščanski vstaši mohamedancev ter zažgali več vasi. Črnagora baje mobilizira. Turčija je zato ukazala, naj mobilizirajo vse redifne bataljone 2. razreda v skopljskem vilajetu.

GARDNI ČASTNIKI PROTI RUSKI DUMI.

O zaroti ruskih gardnih častnikov poročajo berlinskemu »Lokalanzeigerju« iz Moskve: Poročilo o zaroti gardnih častnikov proti gosudarstvenni dumi je v Moskvi vse vznevoljilo. Gardni častniki so takoj sklenili zaroto za vzdrževanje carjevega samoderžtva, ko je izšel carjev ukaz z dne 30. oktobra m. l., ki dovoljuje ustavo. Zarotniki so imeli več sej, pri katerih so se posvetovali, kako bi dovedli do razveljavljenja ukaza. Med gardnimi častniki se je pa razburjenje še povečalo po prestolnem govoru, ki napoveduje dalekosežne izpremembe v ruski armadi. Častniki in gardisti v Moskvi in Peterburgu so imeli več shodov, na katerih se je sklepalo, kaj naj se ukrene proti dumu, ki v svojih tendencah nasprotuje državi. Sklenili so, da uničijo dumo in izvedejo imenovanje Trepova za diktatorja. Častniki zelo agitirajo med gardisti proti dumi in jim dokazujejo, da so člani dume uporniki proti carju in državi.

SVETOVNI POŠTNI KONGRES.

Svetovni pošni kongres ki se vrši v Rimu, je odobril pogodbo in reglement, ki govori o poštnih kovčegih. Znižali so cene za pošiljanje poštnih kovčegov čez morje.

RUSKA GOSUDARSTVENNA DUMA.

Ruski ministri predsednik Goremykin namerava odgovoriti v današnji seji v navzočnosti vseh ministrov na adresu dume.

Ruski uradni brzojav piše, da zahteva po pomiloščenju ni našla v vseh družabnih slojih ugodnega odmeva. Politični umori se še vedno dogajajo, kakor tudi napadi in umori uradnikov. Miroljubnega prebivalstva ne morejo iz-

ročiti nevarnosti in tudi ne opustiti zasledovanja teroristov in metalcev bomb. Osvoboditi tudi ni mogoče obsojenih hudodelcev. Kar se pa tiče oseb, ki so zaprte administrativnim potom, jih osvobode, ko bo mogoče zakonito odpraviti vojno stanje v krajih, kjer se pojavila revolucionarno gibanje. Za odpravo izjemnih zakonov sedaj ni čas, ko so duhovi še preveč razburjeni. V Kijevu je priredila skrajna desnica več shodov proti odpravi smrtni kazni in proti pomiloščenju. Duma pa namerava skleniti zakon o amnestiji.

RAZMERE NEMČIJE Z DRUGIMI DRŽAVAMI.

V nemškem državnem zboru je govoril poslanec Bassermann o nemški zunanji politiki. Naglašal je, da so se izboljšale razmere z Angleško. Govornik je rekel, da si ne upa izreči svoje sodbe o upravičenosti brzjavke nemškega cesarja Viljema Goluchowskemu. Italija je morala biti nezadovoljna. Ogrsko časopisje je pisalo proti Nemčiji vsled napovedanega obiska nemškega cesarja avstrijskemu vladarju. Državni tajnik za zunanje zadeve pl. Tschirschky je takoj odgovoril, češ, da je cesar kakor vsak državljani upravičen, da svobodno izjavi svoje mnenje. V nadaljnjem svojem govoru je naglašal, da vlade treh držav vedno prej ko slej stoje na trozveznem stališču. Potovanje nemškega cesarja je izraz osebnega spoštovanja za častitega načelnika habsburške dinastije. Nikakega povoda ni za kako demonstracijo nasproti Italiji ali Angleški.

Dnevne novice.

+ Shod »Kmetске zveze« za kočevski politični okraj se je vršil včeraj v Dvorski vasi. Na shodu je poročal deželni poslanec g. Jaklič. Natančneje poročilo priobčimo jutri.

+ Na Trati v Poljanski dolini je bil včeraj javni ljudski shod, na katerem se je razpravljalo o ustanovitvi vikalnega in izobraževalnega društva. Stolni vikar Luka Smolnikar je govoril o pomenu in namenu izobraževalnega društva. Zanimanje, s katerim so mnogobrojni poslušalci sledili govornikovim izvajanjem, obeta mlademu društvu dober začetek in lep razvoj.

+ Podli lažnivci. Banda lažnivcev, ki reže duševni ovenjak narodno-napredni sodrgi, laže dalje o rajnem stolnem prostu dr. Kulavicu. Najprej so se ti cigani zlagali, da je dr. Kulavica po »neki dami« pošiljal notice v »Narod«. Pozvali smo »Narod«, da naj pride na dan z imenom tiste dame. Seveda so tatovi žlic in dobrega imena umolknil. Tiste »dame« nikjer ni. Zdej pa lažejo dalje: Če ni notice pošiljal po nobeni dami, jih je pa pošiljal drugače. Je ravno tako zlagano. Rajni proš dr. Kulavica se ni nikdar niti dotakniti hotel »Slovenskega Naroda«, in še celo če mu je »Obrambno društvo« poslalo kak izreček iz »Naroda«, ki se je tikal stolnega kapitlja, ga ni hotel vzeti niti v roke. Rekel je ponavadi, da se s takimi umazanci, kakor so »Narodovci«, ne bo kregal; rabil je tudi še hujše izraze, kadar je bil pri volji. Pa liberalna banda laže še dalje, da je dr. Kulavica zaničeval dr. Kreka in sovražil Krekovo politiko. Vskado, ki pozna oba, dr. Kreka in dr. Kulavica, pa ve, kakšno je bilo razmerje med obema. Dr. Kulavica je imel izmed vseh svojih bivših učencev ravno dr. Kreka najrajši, in če je le mogel, mu je izkazal kako ljubeznivo uslugo, da mu pokaže svoje spoštovanje in svojo prav očetovsko naklonjenost. In če je ravno dr. Krek v »Slovencu« prvi spisal nekroglog z izrazi pravega sinovskega spoštovanja, je bilo to le zunanje znamenje priskrbenega razmerja, ki je vladalo med njima. Rajni proš se je še v svoji oporoki na prav ljubezniv način spomnil dr. Kreka. Radovedni smo, kaj se bodo liberalci še naprej zlagali, kajti svojo blamažo zaradi razkrinkanih prejšnjih laži morajo zakriti vedno s kako novo lažjo. In reči moramo, da s pravim vžitkom pričakujemo teh laži, ker liberalna banda laže tako nesramno, da se ji vsak pameten človek smeje. Torej zlagajte se še kaj!

Shodi v Istri. Preteklo nedeljo je imelo politično društvo za Hrvate in Slovence v Istri v Materiji shod o volilni reformi. Prihodnjo nedeljo bo shod v Tinjanu.

Poznajo se. V »Soči« dne 19. maja berem to-le: Vsem pravim rodoljubom kličem pa v blagohotno uvaževanje, naj vendar že pričnejo spoznavati in razločevati razne farbarje in »osrečevalce« ljndstva in naj končno uvidevajo, da imamo goriški Slovenci še vedno premalo mož, koji bi se držali in ravnali po načelu: iz naroda za narod, pač pa dobro ređimo še vedno nekaj onih značajev, katerih edino geslo je: preko naroda za lastni trebuh! Bravo, Gabršček!

Takšni so! Njih zagrizenejših nemških nacionalcev, kakor so nekateri celovski trgovci in njihovi ponemčurjeni pomočniki. Zjutraj, opoldne in zvečer gotovo zmolijo vsaj

po eno kozjo molitvico v čast vsenemškemu "svetniku" Bismarku. Slovenščina jim tako smrdi, da bi jih kmalu zadušilo, če slišijo slovensko besedo — na ulici. Ali glej, kleka! V njihovih izložbah pa se šopirijo slovenske ovratnice, ki jih tako radi nosijo naši slovenski fantje. Ha, kšeft je kšeft, in slovensko ovratnico slovenski mladenič tudi pošteno slovensko plača, in takrat zna celo najhujši hajlovec skoraj boljše slovenski, kakor slovenski fant sam!

Preč. g. Josip Pavletič, župnik-dekan v Št. Petru pri Gorici, je imenovan od prevzvišenega g. knez nadškofa za kanonika goriškega prvostolnega kapitelja. Novemu monsignoru častitamo!

— **Slovenci v Belgradu**. V torek večer so gostovali člani ljubljanskega gledališča v belgrajskem »častniškem domu«, kjer so priredili koncert. Jan Oufednik je pel več pesmi in istotako Vida Kočvarjeva. Zadnja je pela tudi skupno z Berto Bergantom več slovenskih narodnih pesmi, ki so zelo ugajale. Ga. Danilova je deklamovala Gregorčičevo pesem »Domovini« in žela buren aplavz. Pri zabavi, ki se je razvila za prednašanjem, je nazdravljala Danilo srbskim oficirjem in kralju Petru, njihovemu vrhovnemu poveljniku z velikim navdušenjem. V sredo popoldne je priredila družba teh igralcev koncert v dvorani višje ženske šole, namenjen učenkam te šole. V petek bo koncert za vse tri belgrajske gimnazije. Potem odide Danilova družba dalje po srbskih mestih.

— **Kozaki Buffalo Billa**. V Zagrebu so se zdeli »kozaki« Buffalo Billa malo slumljivi in še zlasti zato, ker so govorili med seboj docela judovsko nemščino. Vprašal jih je nekdo: »Kaj niste vi judje?« In veseli so mu »kozaki« pojasnili, da so ruski judje iz Amerike. Bog ve, kako je z »Indijanci«, »Japonci« itd.!

— **Jadranska banka** v Trstu je podpisala 2.400.000 K ruskega posojila, docim je laška »Banca commerciale« podpisala zgolj za 800 tisoč kron.

— **Mrliske kosti** baje shranjujejo v kletih mestne bolnišnice v Trstu. Tam čakajo — ne vstajenja, ampak časa, ko jih spravijo v promet. Sploh vladajo v tej bolnišnici stranske razmere.

— **Zdravniška vest**. G. dr. V. Gregorič, doslej občinskega zdravnika v Sežani je imenovan deželni odbor kranjski stalnim okrožnim zdravnikom v Sežani.

— **Sneg v Dalmaciji**. Minolo nedeljo je v Dalmaciji snežilo.

— **Vipavska železnica** je prevozila meseca marca t. l. 7600 oseb in 6800 t blaga, prejemkov je bilo 15.900 K.

— **Ameriške novice**. V Clevelandu je napadel z nožem J. Novak Marijo Počervina, ki ni marala z njim v zakon. Poškodoval jo je zelo nevarno. — Novo cerkev bodo zidali Slovenci v Coelimoodu. — V Clevelandu je umrl Jakob Požun iz Št. Mihela. Istotako je neki zlikovca s kamnom nevarno poškodoval na glavi Mihaela Kravsca.

— **Odlikovan koroški Slovenec**. Dne 19. t. m. je priredilo, že od l. 1765. obstoječe uniformirano puškarsko strelsko društvo v Borovljah občesposlovanemu gospodu Petru Wernigu, c. in kr. dvornemu izdelovalcu orožja, veličastno bakljado in ob tej priliki se je izročila g. Petru Wernigu na slovesen način diploma, s katero je bil imenovan častnim članom društva. Živio!

— **Čudna prirodna prikazen**. Ko so hoteli popravljati pred dvema letoma zakristijo stolne cerkve v Gorici, napravili so visok oder. Ta oder je postavljen nad železnim stoljalom, kjer se zažiga ogenj in kadilo. Kadilo je polagoma ves oder pobarvalo in čudo — oder je sedaj popolnoma okamenel. Barve je rusljate, kakor mramor, ki se lomi v Št. Mavru. Prikazen si sedaj ogledujejo znanstveniki. Pravijo, da pride komisija z Dunaja.

— **Potresno nemirje**. Iz Kandije se nam poroča: Tekom tega tedna se je večkrat čutilo lahko potresno nemirje ne samo v okolici, marveč tudi v Novem mestu. Tako 21. in 22. t. m. Sinoči t. j. 23. maja od 10:06 — 10:25. pa je izstopila magnetna v izvanredno nemirje z značajem oddaljenih izbruhov. Pri nas se je čutilo le lahko se zibajoče nemirje zemeljskih tal.

— **Izobraževalno društvo v Dobu** priredi v nedeljo 27. t. m. ob pol 4. uri popoldne veselic, pri kateri bo prvokrat javno nastopil društveni pevski zbor; zapel bodo sledeče pesmi: 1. A. Hajdrih, Mladini; 2. D. Jenko, Tiheluna; 3. G. Ipavec, O mraku; 4. J. Fleišman, Triglav. Potem se bo predstavljala veseloigra »Kmet-Herod«. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

— **Odlikovanje**. Okrajni glavar novomeški bo v četrtek dne 31. maja slovesno pripel g. županu Josipu Zarcu v Kandiji zlati zaslužni križec. Naše najskrenejše čestitke!

— **Ogenj**. V Topolu županiji Cerkljanski župniji Begunjski je v sredo 23. t. m. popoldne uničil ogenj enemu gospodarju vse, dvema pa sta ostali samo hiši. Skupaj je zgorelo 9 poslopj. Živno so resili. Ker je eden gospodar zelo malo, eden pa nič zavarovan, je nesreča velika. Zažgali so otroci.

— **Izobraževalno društvo v Podragi** priredi dne 27. t. m. ob 4. pop. na dvorišču župnišča veselico s sledečim sporedom: 1.

Aljaž: »Vjetega ptiča tožba«, poje mešan zbor. 2. Sattner: »Pogled v nedolžno oko«, poje društveni moški zbor. 3. »Dr. Vseznan in njegov sluga Štipko Tiček«, veseloigra v 2 dejanjih. Priredil. I. Štrukelj. 4. Sattner: »Nazaj v planinski raj«, poje mešan zbor. 5. »Krmar pri zvitem rogu«, burka v 1 dejanju. 6. Hajdrih: Jadransko morje. Med posameznimi točkami svira gramofon. Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 60 v., stojišča 30 vin. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

— **Spominska knjiga prve gorenjske razstave** je dotiskana kar naj blagovoljivo vzeti na znanje cenjeni naročniki iste. Knjiga se prične razpošiljati čim prej in je v svoji celoti zares krasna in vabljliva. Premagati je le še nekaj ovir, kar pri takem nenavadnem delu ni baš nobeno čudo. Knjiga bo donajala sadjarjem nedvomnih koristi in jim utegne baš letos, ko sadje lepo obeta, biti dobrodošla. Naroča se pri načelstvu sadne razstave v Radovljici za ceno K 6 in K 8. — Sadjereji in drugi, zlasti društva itd. sežite po njej!

— **Poročila iz San Franciska**. — **Slovencev sreča v nesreči**. Iz San Franciska poročajo: Sedaj je v San Francisku 100.000 oseb. Na mnogih krajih dele zastoj hrano in odeje. Prej imovite rodbine vidiš, kako prosijo za hleb kruha. Potres je posebno škode napravil ondodni hrvaški naselbini. Od nekaj stotin hrvaških trgovin jih ni ostalo niti 30. V San Francisku je bilo 4000 Hrvatov, sedaj jih je ondi samo še 200, drugi so odpotovali. V Vermont Str., kjer živi okoli 200 Slovencev nabilo ognja in ondi je skoro popolnoma vse v redu.

— **Društvo zdravnikov**. Vlada je potrdila pravila društva: »Vdovski in sirotinski pokojninski zaklad društva zdravnikov na Kranjskem.«

— **Hrvaško slav. deželna razstava v Zagrebu**. Vladni komisar za deželno razstavo živine, perutnine i. dr. naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo v mesecu septembru 1906. v deželnem glavnem mestu Zagrebu vršila deželna razstava živine (konj, govedi, prašičev, ovc in koz), perutnine, čebel, mlekarških izdelkov, krme, poljedelskih strojev in orodja, vina in sadjereje, vrtnarstva in v primeru ugodne letine tudi razstava grozdja in sadja. Vsa natančnejša pojasnila daje kralj. razstavni komisar g. Dr. Ivo Malin v Zagrebu.

— **Imenovan je carinski upravitelj** g. Janko Trošt v Gorici za višjega carinskega upravitelja.

Ljubljanske novice.

lj **Pogreb ravnatelja g. Josipa Jegliča**. Včeraj popoldne je ogromna množica ljudstva spremljala g. ravnatelja Jos. Jegliča na poti k sv. Križu. Vsi sloji prebivalstva so se združili, da z udeležbo pri pogrebu izkažejo svoje sočutje prevzvišenemu g. knezoškofu in pokojnikovi rodbini. Prihitele so tudi od blizu in daleč deputacije društev izkazovati možu ljudskega dela zadnjo čast. Pogreb je bil ob toliki udeležbi tako sijajen, da pomnimo v Ljubljani malo takih pogrebov. Na čelu sprevoda so šli zastopniki društev z devetimi društvenimi zastavami, pred vsem številno zastopstvo »Slov. kršč. soc. zveze«, z zastavo, »Čitalnica iz Št. Vida z zastavo in deputacijo ondodne hranilnice in posojilnice, kmetijskega društva, mižarske zadruge, društva rokodelskih pomočnikov, za temi so šle deputacije iz Device M. v Polju: izobraževalnega društva z zastavo, strokovnega društva, konsumnega društva, posojilnice, dalje deputacije iz Preske, Medvod zastopstvo občine, izobraževalnega in delavskega društva z zastavo, hranilnice in posojilnice, opazili smo tudi zastopstvo občine, bralnega društva, zadruge in posojilnice iz Gorij, na čelu deputacije g. župan Žumer, deputacijo delavskega društva z Jesenic z zastavo, vrhniškega katol. društva rokodelskih pomočnikov z zastavo, deputacijo tržiškega konsumnega društva, članice »Slov. katol. društva za delavke v Ljubljani z zastavo, člane tukajšnjega katol. društva rokodelskih pomočnikov z zastavo, zbor pevskega društva »Ljubljana« z zastavo. Kondukt je vodil prevzvišeni knezoškof ob asistenci gg. kanonikov Čekala in Fetih-Frankheima in šentpeterske duhovščine. Pred gala-vozom se je peljal voz težko obložen s krasnimi vencji, pred vozom so pa nosili vence. Prekrasni venec »Uniona« so nosili uniformirani »Unionovi« uslužbenici. Pri blagosloavljanju v šentpeterski cerkvi so bili tudi navzoči: dež. predsednik Schwarz, dvorni svetnik Corinsky in deželni glavar Oton pl. Detela, v nepreglednem sprevodu pa je pokojnika spremila na pokopališče sv. Križa cela vrsta odličnjakov svetnega in duhovskega stanu, zastopstva vseh tukajšnjih gospodarskih društev pri katerih je pokojnik sodeloval, številna odposlanstva z dežele iz Trnovega, Kroke, Selc, številno zastopstvo trg. društva »Merkurs«, kmetijske posojilnice za ljubljansko okolico, članice »Kršč. ženske zveze«, gg. bogoslovci itd. Pred hišo žalosti in na pokopališču sta ginljivo pela zbor »Katol. društva rokodelskih pomočnikov« in pevskega društva »Ljubljana«. Tako je včeraj pokazala ogromna množica iz Ljubljane in dežele pokojniku svoje spoštovanje in ljubezen. Naj v miru počiva blagi pokojnik in naj živa plačilo za vsa svoja blaga in plemenita dela! Lahka mu zemlja!

lj **»Divji lovec«**. K. s. izobraževalno društvo Vič - Glince priredi v nedeljo dne 27. t. m. veselico, na kateri nastopa domači pevski zbor z izbranim sporedom. Uprižori se na-

rodna igra v štirih dejanjih, s petjem: »Divji Lovec«, spisal Fr. Finžgar. Vstopnina: I. sedež 1 K; II. sedež 60 v.; III. sedež 40 v.; stojišča 20 v. — Ker je imelo društvo veliko truda in znatne izdatke za uprizoritev te igre, želi da bi se bratska društva in prijatelji društva prav številno odzvali povabilu. Veselica se uprizori v nalašč zato prirejenem salonu g. Janko Travnica na Glincah. — K obilni udeležbi vabi najuljudnejše odbor.

lj **Ljubljansko učiteljsko društvo** (slovensko) je imelo v sredo svoj redni mesečni sestanek v hotelu »Ilirija« z običajnim predavanjem. Na sporedu je bilo predavanje o novem učnem redu, v katerem se bo obširno razpravljalo na letošnji glavni skupščini slov. učiteljske zveze. Stavila sta se dva predloga: 1. ljubljansko učiteljsko društvo stavi na deželno učiteljsko društvo predlog, naj to posreduje, da se obdrže z ozirom na slab gmotni položaj učiteljstva posebne ure, katere odpravlja novi učni red. 2. Deželno učiteljsko društvo naj pri ministrstvu izposluje, da se skliče enketa za revizijo in izboljšanje učnega reda. Ta enketa naj bi se sestavila iz ljudskošolskih učiteljev. Navzoči dež. šolski nadzornik g. L.avec pravi, da se je o tem že pri dež. šolskem svetu razmišljalo, ter da se bodo pozvali v enketo okr. šol. nadzorniki. Mnenje učiteljstva je, da so pri načrtu za izboljšanje učnega reda merodajni izključno le ljudskošolski učitelji, ker bi se okrajni šolski nadzorniki ozirali le na direktive »od zgoraj«. Sestanka se je udeležilo primerno število ljubljanskega učiteljstva obeh spolov.

lj **Tamburaši »Graničarji«** imajo danes zvečer zadnji koncert v vinski kleti hotela »Union«.

lj **Mesto denarja — listine**. Dne 22. t. m. je bila ukradena v nekem prenočišču v Koldovskih ulicah krošnjarju Matiji Zelkotu iz Črnomlja listnica, v kateri je imel potni list krošnjarsko knjigo in sliko nekega domobranskega narednika. Tat, ki jo je popihal baje proti Trstu, je najbrž mislil, da je v listnici denar.

lj **S tira je skočil** v sredo zvečer vlak na Vrhniki. Nesreča se pri tem ni zgodila nobena. Ob treh zjutraj je šel tja pomočni vlak.

lj **Nesreča**. V sredo zjutraj so vlekli v Zabkarjevi tovarni z granikom težko travervo. Pri tem se je pretrgala veriga in traverva je padla delavcu Ivanu Friškovicu in vajencu F. Strusu na noge ter ju tako poškodovala, da so oba prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

lj **Ljubezniva hčerka**. V ponedeljek zvečer je spremil čevljarški pomočnik Franc Vidmar svojo dekle, ki je delavka v tobačni tovarni. do njenega doma. Ko sta prišla do hiše, sta našla zaklenjena vrata. Vidmar je pa po njih toliko časa razbijal, da jih je delavkin oče odprl. Tu se je pa Vidmar spustil v njega in ga podrl. Vidmar in ljubica sta skočila preko njega v stanovanje in se zaklenila. Oče je pa moral za isto noč poiskati drugo prenočišče.

lj **Prijeten gost**. Sinoči je prišel v neko gostilno na Poljanski cesti neki gost, ki je pričel takoj z drugimi gosti prepri. Tudi je obljubil nekemu klavcu, da mora biti do zjutraj mrtev. Nato je pa pričel razbijati, premetavati stole in mize pobijati vrčke in šipe, tako dolgo, da je prišel policijski stražnik, ki je nevarnega gosta odpeljal v »špekhamro«.

lj **Za kruhom**. Včeraj se je odpeljalo v južnega kolodvora v Ameriko 18 Slovencev, 12 Dalmatincev in 20 Poljakov.

lj **Izgubljen** je briljant, vreden 240 K. Kdor ga je našel, naj ga odda na policiji.

lj **Za izseljenca**. Ker izseljevanje v južno zapadno Afriko vedno bolj narašča, je izdala nemška vlada naredbi, ki prepovedujejo naseljevanje v te dežele in sicer: onim, ki se ne morejo zadostno izkazati s čim bodo sebe in svojo družino preživljali, nečistim in onim, ki so nevarni za tamošnji javni mir in red.

lj **V korist koroškim Slovincem**, pravzaprav v korist novoustanovljenemu dobrodelnemu društvu »Drava«, priredi ljubljanski »Sokol« v nedeljo, dne 24. junija, v Ljubljani veliko kresno veselico na način velike ljudske veselice, kakor se je vršila pred par leti v Ljubljani ob vsokolskem letu.

lj **Oko mu je izbil**. Danes ponoči je nastal v neki gostilni na Glincah med kleparskim pomočnikom Francem Grodišarjem in mesarskim pomočnikom Francem Makovcem prepri, kateri je končal s tem, da sta pomočnika skočila skupaj in je udaril Gradišar svojega nasprotnika z vrčkom po levem očesu, katerega mu je izbil. Grodišar je potem pripeljal Makovca sam v Ljubljano k g. dr. Dolšaku, kateri ga je obvezal, potem pa poslal v deželno bolnišnico.

lj **Prihodnja javna vinska pokušnja v tukajšnji deželni vinski kleti**, bo jutri od 8.—10. ure zvečer. Dospelo je nekaj novih vinskih uzorcev.

lj **Divji petelin v Tivolskem gozdu**. Te dni je g. Klopčar iz Sp. Šiške ustrelil v tivolskem gozdu divjega petelina. Divji petelin ni bil v tem gozdu ustreljen že 8 let.

lj **Gospodična izsledila goljufa**. Iz občinstva se nam piše: Vsa pohvala naj gre vrli gospici Frančiški Klunovi v Bohoričevi ulici za njeno hrabrost, ker se je potrudila v petek zvečer 18. t. m. zasačiti napačnega mestnega uradnika in ga spraviti v policijski zapor. S tem je prihranila mestni policiji

mного truda in pa odvrnila še več goljufije katero bi še bil hudobnejše dalje izvrševal.

lj **Soc. demokrat laže**. Soc. dem. so kakor znano, grdo pogoreli s štrajkom pri Kozlerju. Da bi pa krivdo odvrnili od sebe, so pričeli agitirati z bojkotom proti Kozlerjevemu pivu. Vedo pa dobro, da tudi tu ne bodo nič opravili; zato trosijo po Ljubljani govornice, da je Kozler te dni povabil kršč. soc. delavske voditelje k sebi na pojedino in pijačo in jih prosil, da delajo proti bojkotu njegovega piva. Voditelj ev á la Kristan, Čobal, Linhart itd. kršč. soc. delavstvo ne pozna. Kar je pa mož, ki sodelujejo pri delavski organizaciji — dr. Krek, Moškerc, Gostinčar, Catar, Jeriha — so sami abstinentje, torej odločni zagovorniki bojkota vsakemu pivu, vinu in žganju. Kristan, Kordelič in Tokan agitirajte za »Abstinenta«, pa bo rešeno tudi bojkotno vprašanje!

Književnost in umetnost.

* **Henrik Ibsen umrl**. Največji norveški pesnik in pisatelj Henrik Ibsen je v sredo ob pol 3. uri umrl. Henrik Ibsen je bil rojen 28. marca l. 1828. v Skienu.

* **Zora**, glasilo katoliško-narodnega dijaštva. Vsebinska: Jos. Prevrat: Srednja šola in srednješolsko dijaštvo. (Konec.) *** In hoc signo. Zorislav: »Krst pri Savici« v pogledu na celotnost Prešernovih poezij. (Dalje.) I. P.: Misli in sveti. Jelin: Slika. M. B.-č: I. mednarodni dijaški kongres v Milanu. *** Naša vzgoja. Glasnik: Umrl je. — Poročil se je. Listek: Lažiradikalci. — Cand. med. Marko Izačević umrl. Ženske in obrtne šole. — Nemška visoka šola v Trstu. — Vseučilišče v Černovicah. — Ljudsko društvo za katolike v Italiji. — Na platnicah: Dijaška priloga. — Listnica urednosti. — Velik hudomušnež. — Upravištvu.

* **Himno Konstantina XII**. so našli v Atenah med starimi rokopisi. Poleg je tudi melodija, ki je spetka slična angleški himni. Rokopis je iz leta 1450 in obseza 422 listov. V njem je vsa liturgija in mnogo raznih cerkvenih pesmi.

* **Odčitje spomenika** francoskega pisatelja Dumaja, ml., se bo vršilo letos 12. junija v Parizu.

Črnogorski izseljenci.

22. t. m. smo poročali, da je velika množica črnogorskih izseljencev, ki jih je ameriška vlada poslala nazaj v Evropo, napadla urade prevoznega parobroda društva »Austro-Americana« in pobila nekaj šip. Zgodovina teh vednih izseljencev ne kaže vlade kneza Nikite v posebno lepi luči. Že pred letom so tržaški listi razkrivali več umazanosti, ki so jih glede izseljencev storile črnogorske oblasti, pa vsemu nismo hoteli verjeti, ker je bilo prehud. Sedaj pa je menda vendarle marsikaj »gnjilega v kraljevini Danski«. »Sole«, ki je informirana od samih Črnogorcev, ki so več časa bivali na kneževem dvorcu, pojasnjuje stvar sledeče: Črnogorski knez Nikita že delj časa podpira izselniško gibanje, ker mu je donajalo obilo dohodkov. On namreč dobiva 10 odstotkov vseh denarnih pošiljatev iz Amerike. To je namenjeno za kneževu civilno listo. Vrh tega mu pripada 225.000 fl. davka na leto, ki ga plačuje vsaka rodbina na Črnogorskem po 5 fl. na leto za vsakega člana, ki biva v Ameriki. Ta davek na bedo narodovo je bil večidel namenjen za vzdrževanje knežjega dvorca. Toda izseljenec je bilo ko- nečno leto za letom tako ogromno število, da je javno mnenje prisililo črnogorsko kneževu vlado, da je jel gibanju stavljati meje. V siromasni Črnigori pobija vse, ker so vsi čvrsti mladeniči v Ameriki in doma ni nikogar, ki bi služil kruh in delal na domači zemlji. Posebno škodljivo je izselniško gibanje za črnogorsko armado, kajti vse, kar je mlado in zdravo, sili preko morja v obljubljeno deželo, najrajši še predno je treba iti v vojake. Knez Nikita je sedaj poizkušal, diplomatskim potom seveda, pregovoriti vlado Zjedinenih držav, naj črnogorske izseljence pošilja nazaj v domovino. Amerikanci pa tega menič tebi nič niso storili, ampak čisto zakonito le v slučaju, če izseljenci niso zadostili trem zahtevam, ki jih stavlja tozadevni ameriški zakon. Ti so: Izseljenec mora imeti vsaj 10 dolarjev premoženja, mora biti priporočen kakšnemu prijatelju ali sorodniku, ki ga v slučaju brezdolja podpira in ne sme imeti službe naprej preskrbljene, ker to škoduje domačemu ameriškemu delavcu. Črnogorska vlada ima v New Yorku več zaupnikov in agentov, med temi sta neki Zotti in Tomanovich. Ta dva sta ovadila ameriški vladi, da Črnogorci pridejo v Ameriko na kontraktno delo in oblasti so izseljence poslale nazaj. Sedaj begajo ti izseljenci po Trstu. »Austro-Americana« ni primorana vrniti jim vozine, ker vozna pogodba to določa le v slučaju, če ameriške oblasti zavrnejo izseljence le iz zdravstvenih ozirov. Parobrodna družba je Črnogorcem izplačala vsakemu po 90 gld. odškodnine. Izseljenci bi hoteli ves denar, kar pa ne more biti, ker ima družba že sedaj, ko še ni vseh zavrnjenih izseljencev nazaj, 300.000 K škode. Knez Nikita bo pa vzlic temu še dalje premišljeval o velikih strateških problemih, ki jih misli izvršiti na ramenih svojega siromasnega ljudstva. Slovan gori ali doli — lepe te razmere niso!

Iz slovanskega sveta.

sl Ruski umetnici v Zagrebu. V soboto je nastopilo v dvorani glasbenega društva dvoje ruskih umetnic iz Peterburga in sicer Vera Černecka, virtuozinja na klavirju in primadona peterburške carske opere Nadežda Černecka. Obe sta svetovnoznani umetnici in sta želi v Zagrebu burno pohvalo.

sl Druga jugoslovanska razstava. Bolgarski knez Ferdinand je sklenil prepustiti v prirejenje razstave svojo jahalno solo. Tako je odstranjena glavna zapreka. V Sofiji ni bilo namreč mogoče najti primernega prostora.

sl Mažarski časnikarji v Belgradu. Na poziv za obisk srbskih novinarjev je odgovoril v imenu mažarskih književnikov član velikaške zbornice in predsednik „Othona“. Jena Rakoši sledeče: „Upravni odbor „Othona“ prejema poziv za navdušenjem in pošilja pozdrave srbskim drugovom. Jene Rakoši.“ V Belgradu pride predsednik „Othona“, cel upravni odbor (14 članov) in zastopniki vseh peštanskih listov. Srbi so odbrali za vzprejem mažarskih časnikarjev poseben odbor.

sl Mažarska slikarska razstava v Belgradu. Društvo mažarskih umetnikov „Nemzeti Salon“ je nameravalo prirediti v Belgradu razstavo slik o Binkoštih. Zdaj je odložena ta razstava na jesen.

Razne stvari.

Najnovejše.

Vihar je opustošil severni del otoka Majorca. Škoda je zelo velika.

Rigo Jancsi umrl. Iz Budimpešte poročajo, da je v New Yorku umrl cigan Janez Rigo, ki je svoječasno odvedel princezino Chimay. Zadnji čas je bil v bolnici in je živel v zelo slabih razmerah.

Zdravje svetega očeta. »Osservatore Romano« poroča, da e sv. oče popolnoma ozdravel. Prišel se je že pečati z rednimi posli.

Z mrtvim poročena. K praški policiji je prišla te dni neka žena, ki se je pritožila, da ji je ušel mož. Vzroka temu ni vedela. Trdila je, da sta živela z možem v zadovoljstvu in bila poročena po zimi. Policija je pisala takoj v njegov rojstni kraj po potrebne dokumente, a oblasti so odgovorile, da je dotičnik že pred 12 leti umrl. Policija misli, da je žena žrtva kakega goljufa, ki se je poročil z dokumenti nekega drugega.

Zenska volilna pravica na Angležkem. Iz Londona poročajo: Ministerski predsednik Sir Henry Campbell-Bannerman je sprejel 19. maja deputacijo žensk, ki mu je predložila svoje želje za žensko volilno pravico Angliji. Šef kabineta ni obljubil ničesar definitivnega in je tolažil deputacijo z bodočnostjo. Ženske so pa spremljale odgovor z dolgotrajajočim in jeznim žvižganjem.

Truplo v kovčegu. Čudno najdenje mrtvega trupla v kovčegu v Frankfurtu, se je pojasnilo. Umorjena je 74letna Marija Vogl, doma iz Amerike, morilec je pa trgovec s hišno opravilo Viljem Meyer. Zadnji potuje s svojo zaročenko na parniku »Graf Waldersee« v Ameriko. Oblasti so v New Yorku posredovale da ga ob prihodu primejo in odpošljejo nazaj v zapor.

Zdravniško fakulteto osnujejo Turki v Solunu. Prostoru bo imelo na njem 100—120 dijakov.

Poneverjenje pri okrožni blagajni. Uradnik okrožne blagajne obrtne zadruga v Prešovu, Gjuro Csongradi je poneveril 4000 kron in pobegnil.

Nesreče po ameriških železnicah. Tekom oktobra novembra in decembra je trčilo na ameriških železnicah 2077 vlakov in iz tira jih je skočilo 1645. Ob življenje je prišlo 1109 ljudi in drugih 17.118 je bilo ranjenih. Materialna škoda znaša sama 15.000.000 kron. Vsega je kriva zanikernost uradnikov in tudi to, da zavzemajo zelo važna mesta malo ali nič izučeni ljudje.

Skrivnostno odvedenje. Iz Peterburga se poroča: Delavski vodja Ušakov je sedel v neki prodajalni sredi mesta pri svojih prijateljih. Nenadoma je stopil v sobo neki človek in mu rekel, da ga na ulico nekdo pričakuje. Ušakov je šel takoj na ulico, kjer ga je prijel neki policijski častnik, ga siloma spravil v voz in se ž njim odpeljal. Zaveze v vozu so bile spuščene tako, da se ni videlo, kod se vozijo. Na neki mali železniški postaji so stopili v vlak. Drugo jutro so prišli v neki kraj, ki je bil Ušaku neznan. Tam so Ušaka zaprli, in ko je poskusil uiti, so ga stegli in vrgli v ječo nazaj. Nazadnje se je Ušaku beg posrečil. Ušakov trdi, da so bili njegovi preganjenci revolucionarji.

Shakespeare ali Bacon? V ameriški državi Indiana je prinesel »Srm« edini tamošnji list kritiko o Shakespearejevem »Hamletu«, ki ga je uprizorilo neko potovalno društvo igralcev. Kritika je taka: »Mr. Walker Whiteide in njegovo društvo je vprizorilo »Hamleta«. To je bil velik družbinski dogodek, in vsa elita našega kraja je bila navzoča. Dolgo se je o tem razpravljalo, če je spisal dela, ki se pri-

pisujejo Shakespeareju, Bacon ali res Shakespeareju. Zdaj je na to vprašanje lahko odgovoriti. Treba je samo odpreti grobove obeh pisateljev in tisti, ki se je sinoč v grobu obrnil, je avtor.

Hišo, ki bo zdaj najvišja na svetu, zida v Nev Yorku društvo »Singer Manufakturung«. Visoka bo 182 m in imela 40 nadstropij.

Čevljarji proti vlečkam. Nemški čevljarji nastopijo proti nošenju vlečk po ulicah. Zato imajo zelo pameten vzrok. Ko bodo vlečke odstranjene, bodo dame mnogo bolj pazile na svoje obuvanje in ne bodo nosile zakrpanih čevljev.

Ogorčenje v Rimu. Iz Rima poročajo: V umetniških krogih v Rimu vlada veliko ogorčenje. Občinski svet je sklenil podreti poslopje Palazzo di Venezia, ki je v umetniškem oziru eno izmed prvih. Podreti hočejo to palačo zato, da se bo videl veliki spomenik kralja Viktorja Emanuela tudi s trga. V tej palači stanuje sedaj tudi avstro-ogrsko poslanstvo pri Vatikanu. Drugi sklep je pa za zidanje dela parka poslopja Villa Borghese, kjer nameravajo zgraditi gospodarski zavod. Zato je po umetniških krogih vse ogorčeno.

Ustanova za sleparje pri Igrah. Iz Nev Yorka poročajo: Znani bogataš Daly, ki je umrl koncem aprila, je zapustil 1.000.000 dolarjev ustanove v podporo tistim igravcem, ki so pri igrah goljufali in bili potem zato sodnijsko kaznovani. Ko zapuste ječo, imajo pravico do te ustanove.

Telefonska in brzojavna poročila.

KANDIDATURA DR. ANTONA KOROŠČA.

Mozirje, 25. maja. Dne 24. t. m. po rani maši je imel g. dr. Korošec v Nazarjah volilni shod, kateremu je predsedoval mozirski župan. Navzočih čez 150 mož. Program, katerega je razvijal g. dr. Korošec, je bil navdušeno sprejet. Nato je priporočal g. Turnšek st. dr. Korošca za kandidata, kar je bilo enoglasno in navdušeno sprejeto.

Ljubno, 25. maja. Po pozni maši je včeraj imel tukaj kandidat za V. kurijo, g. dr. Korošec, zelo dobro obiskan volilni shod, katerega so se udeležili volilci iz Gornje Grada, Luč, Sv. Frančiška, Noveštite itd. Govor kandidata je žel splošno odobravanje. Na predlog župana trga Ljubno je bila kandidatura g. dr. Korošca soglasno in navdušeno sprejeta. Cela Savinska dolina stoji trdno in neomajeno za dr. Korošca!

KONČANA DEBATA O IZJAVI MINISTERKEGA PREDSEDNIKA.

Dunaj, 25. maja. V današnji seji drž. zbora je odgovarjal ministerski predsednik na interpelacijo Kratochwillovo, da vlada po volitvi v delegacijo nikakor ne namerava odgoditi sedanega državnega zbora in da tudi nikakor ne namerava zavleči ali preprečiti posvetovanja o obrtni reformi. Vlada bo storila vse, da omogoči to posvetovanje. Nato je zbornica nadaljevala debato o izjavi ministerskega predsednika glede volilne reforme. Mladočeh Stransky je izjavljal, da je ministerski predsednik rekel, da spoštuje vsako narodnost, kako je pa to, da je vlada volilna okrožja tako prerediti, da pride na 41.000 Nemcev, 40.000 Italijanov, 46.000 Rumunov, 54.000 Poljakov, 53.000 Jugoslovanov, en mandat in še le na 57.000 Čehov en mandat. Čehi ne morejo sami pomagati pri takem izražanju o češki manjvrednosti in ne morejo taki manjvrednosti sami pritrčiti.

Dunaj, 25. maja. Za Stranskyem je govoril Breiter, nakar je bila debata o izjavi ministerskega predsednika sklenjena, ker so vsi govorniki opustili izvolitve glavnih govornikov. Zbornica je s 117 proti 26 glasovom odklonila Steinov predlog za ločitev Ogrske od Avstrije ter je prešla na dnevni red: drugo branje zakona o vojaških taksah. Poročal je Hoffmann Wellenhofer. Nato je zbornica prekinila sejo. Ob polu 3. uri popoldne bo zopet seja. Dnevni red: Volitev v delegacijo. »Slovanska zveza« bo v delegacijo poslala dr. Šusteršiča. O delegatu za Dalmacijo dopoldne še ni bilo rešeno vprašanje. Kandidata sta Biankini in Vukovič. Ker pa je Biankini izjavil, da ne sprejme izvolitve, bo skoro gotovo izvoljen Vukovič.

SKLICANJE DELEGACIJ.

Dunaj, 25. maja. Cesarska ročna pisma, s katerimi se skliceta delegaciji na Dunaj za dne 9. junija t. l., bodo objavljena v »Wiener Zeitung« prihodnje nedelje.

VOLILNA REFORMA.

Dunaj, 25. maja. Mladočeški klub je imel sejo ter je odobril dr. Pacakovo izjavo ministerskemu predsedniku, da je sedanja volilna reforma za Čeha nesprejemljiva. Klub izjavlja, da stoji na stališču splošne in enake volilne pravice, zahteva pa v predlogi o volilni reformi remedur, sicer bi moral glasovati proti.

Dunaj, 25. maja. Ministerski predsednik je sprejel dane odposlanstvo trgovskih zbornic. Odposlanstvo je prosilo ministerskega predsednika naj bodo trgovske zbornice zastopane v gosposki zbornici.

Dunaj, 25. maja. Dr. Rizzi in Benussi sta bila danes pri ministerskem predsedniku

zastopati italijanske zahteve. Ministerski predsednik je izjavil, da bo v današnji seji odseka za volilno reformo podal svoje predloge za kompromis. Izjavil je, da je zato, da Italijani dobe še dva mandata, ne pa še, na katero deželo se razdelita. Rizzi je izrekel željo, naj se ta dva nova italijanska mandata dasta Primorski.

Dunaj, 25. maja. Vse vesti, da je cesar bolehen, so neresnične. Cesar je odpotoval iz Budimpešte na Dunaj radi političnega položaja. Weckerle in Hohenlohe se še vedno nista sporazumela in položaj v avstrijskem drž. zboru je postal težavnej.

Lvov, 25. maja. Poljski socialistički kongres se je izjavil, da se prične poljedelski štrajk, ako ne bo rešena volilna reforma.

KOLOGRADITELJSKA STAVKA V ZAGREBU.

Zagreb, 25. maja. Kolograditeljski pomočniki so mojstrom podali svoje zahteve in bodo v ponedeljek pričeli stavkati, ako se zahtevam ne ugodijo. Pomočniki te stroke naj ne hodijo c Zagreb.

ŠEF NEMŠKEGA GENERALNEGA ŠTABA. NA DUNAJU.

Dunaj, 25. maja. Cesar je danes sprejel v avdijenci šefa nemškega generalnega štaba na Dunaju Moltkeja.

TELEFON TRST-ISTRA.

Trst, 25. maja. Trgovsko ministerstvo je pripravljeno vpeljati telefonsko zvezo med Trstom in istrskimi mestii, če interesi prispevajo s 30%.

POSLANCI V TRSTU.

Trst, 25. maja. Pododsek proračunskega odseka odpotuje danes z Dunaja v Trst, da si ogleda pristaniška dela.

POLITIČNE PRAVDE NA OGRSKEM USTAVLJENE.

Budimpešta, 25. maja. Drž. pravdnitstvo v Budimpešti je zaukazalo, da se ustavi vse politične pravde; istočasno je odredilo, da se časopisom povrnejo zaplenjeni listi.

POLONYI OBOLEL.

Budimpešta, 25. maja. Ogrski pravosodni minister Polonyi je obolel na slepem črevesu.

OGRSKI DRŽAVNI ZBOR.

Budimpešta, 25. maja. Danes je ogrski državni razpravljal o veljavnosti mandatov Jutri bo volitev predsedstva.

NADVOJVODA OBOLEL.

Dunaj, 25. maja. Najmlajši sin nadvojvode Otona nadvojvoda Maks je nevarno obolel na ošpicah.

STRELA NA VOJAŠKIH VAJAH.

Dubrovnik, 25. maja. Na vojaški vaji je strela ubila poročnika Schoberta iz Gorice in nekega vojaka.

STAVKA NA REKI.

Reka, 25. maja. Stavka zidarjev na Reki je končana. Ugodeno je vsem važnejšim zahtevam zidarjev.

POROKA ŠPANSKEGA KRALJA.

Madrid, 25. maja. Oficijelne slavnosti povodom poroke kralja Alfonsa so se pričele včeraj. Danes se je kralj sešel v Irunu s svojo nevesto princezino Eno Batemberško. Od tam so odpotovali v Pardo, kamor pridejo ob 7. uri zvečer.

AMNESTIJA.

Petrograd, 25. maja. List »Rieč« poroča, da se je minister notranjih stvari izjavil,

da bo dne 27. t. m. brezpogojno pomiloščen en del političnih vjetnikov.

ADMIRAL ROŽDESTVENSKI VPOKOJEN.

Petrograd, 25. maa. Načelnik generalnega štaba vojne mornarice, admiral Roždestvenski je bil na lastno prošnjo vpokojen. Roždestvenski še ni okrevljal od ran, ki jih je zadobil v pomorski bitki pri Tsušimi.

HUDE ŽENSKÉ.

Odesa, 25. maja. 300 žen ruskih rezervistov je bombardiralo mestno hišo s kamni, ker niso dobile več podpora.

JAPONSKO BRODOVJE.

Tokio, 25. maja. Japonsko brodovje pod Togovim poveljstvom obišče angleške luke še drugo leto.

ITALIJANI V MALI AZIJI.

Rim, 23. maja. Italijanska ekspedicija je šla v Aantolijo, da proučuje trgovska pota v Orient.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, srednji zračni tlak 736'0 mm

D	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Počasnost v 24 urah
24	9. sveč.	735'9	16'3	sl. svzrh.	jasno	0 0
25	7. jut.	736'3	12'0	"	"	
	2. pop.	735'2	24'7	sr. jvzh.	sk. jasno	

Srednja včerajšnja temp. 15'9°, norm 15'1°.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša iskreno ljubljena soproga, oziroma mati in sestra, gospa

Rozalija Zupan roj. Kreč

soproga usnarja

danes, dne 23. maja t. l. ob pol 7. uri popoldne v 86. letu svoje dobe, po dolgi in mučni bolezni, večkrat prevadena s svetotajstvi za umirajoče, blaženo v Gospodu zaspala.

Zemski ostanki nepozabne pokojnice se prenoso v petek, dne 25. maja ob pol 6. uri popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Sv. maše-zadušnice se bodo brale v tukajšnji župni cerkvi.

Venci se na željo pokojnice hvaležno odklanjajo. 1183

Pokojnico priporočamo v blag spomin in pobožno molitev.

V Kranju, dne 23. maja 1906.

Ivan Zupan, soprog. — Anica in Ida, hčeri. — Maks Kreč, brat.

Stanovanja

s tremi, oziroma z dvema sobama in vsemi pritlikinami se oddajo za avgust termin. Kje, pove upravništvo. 1145 3—2

Razglas.

V konkurzno maso **M. ŽARGI**, bivše trgovke v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2, spadajoča še preostala iz manufakturnega, pozamenterijskega in družega enakega blaga obstoječa zaloga v sodno inventirani cenilni vrednosti v približnem znesku po 3980 K z besedo tri tisoč devetsto osemdeset kron proda se en blok vsled sklepa upniškega odbora z dne 22. maja 1906 najvišjemu ponudniku proti temu, da plača kupnino takoj in blago takoj odstrani.

Proda se tudi štacunska oprava v cenilni vrednosti 200 K.

Konkurzna masa ne jamči niti za kvantiteto niti za kvaliteto blaga.

Pismene oferte, opremljene z 10% (deset) varščine poslati je podpisane upravitelju konkurzne mase **do vštete dne 2. junija 1906.**

Na kasnejše došle oferte se ne bode oziralo.

Vsak oferent vezan je svojo oferto poslati do vštete dne **10. junija 1906** in se ga smatra sporazumnim z vsemi določili tega razglašja, kakor hitro oferto upošlje.

Upravitelj konkurzne mase pridržuje si po dogovoru z upniškim odborom pravico, odločiti, koji ofert se sprejme in sicer ne glede na višino ponujenega zneska.

Reflektanti morajo prepis inventurnega zapisnika pregledati med navadnimi uradnimi urami, to je od 8.—12. dop. in 2.—6. pop. v pisarni predpisane upravitelja konkurzne mase, kakor se jim tudi na zahtevo od uradniškega osebja upravitelja razkaže skladišče kridatarinje.

V Ljubljani, dne 23. maja 1906.

1193 1—1

Upravitelj konkurzne mase:

Advokat dr. I. M. Hribar.

2291 143

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—

Zamenjava in ekekomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkulule in devinkulule volaške ženitninske kavčije.

3000 Zahompt in lukasso monie. 2014

Rezervni zaklad K 200.000.—

Daje predujme na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzal izgubi.

3000 Borzna naročila. 2014

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čekii in nakaznicami.

Štajerske novice.

š Izdajalstvo „Domovine“. Celjska „Domovina“ prinaša v zadnji številki celostranski oklic za kandidata Rebeke. To je najpoglednejše izdajstvo, ki ga je zmožen bil doslej le „Slovenski Narod“. Mi si bomo to zapomnili in bomo primerno vrnili „Domovini“ ter gospodom, ki za njo stojijo! Ne bomo jim sle dili na pot zavratnega izdajalstva, ne bomo rušili sloge, a prepričani naj bodo, da bo dr. Korošec svoj mandat odkrito in pošteno dosegel, med tem ko bodo oni s svojim izdajalstvom sramotno pogoreli! Ta zavratnost nekaterih dr. Koroševih nasprotnikov naj vse poštene ljudi prepriča, da taki ljudje niso sposobni za pošteno narodno delo. Proč s takimi intriganti, ki svojimi intrigami koristijo le Nemcu. Vsi na delo za dr. Korošca!

š Volilni shodi. Prihodnjemu nedeljo bo imel dr. Korošec volilne shode v sodnem okraju Laško. Doslej so se vsi javni volilni shodi izrekli za dr. Korošca.

š Soc. demokrati kandidirajo Wratschka. Iz Terbovelj se nam piše: Volilno gibanje v našem Babilonu je silno živahno. Vrše se shodi, javni in tajni, po hišnih vogalih in drevju ti pripravljajo na lepkih Vračkih in Rebeke, agitira se tudi na tihem. Lepaki imajo čudno življenje muh-enodnevnic. Prilepajo jih v noči — ne vemo, zakaj baš v noči! — jutraj jih ljudje berejo in strgajo. Vsekako bo izid tor-kovih volitev zanimiv. Soc. demokrati so, v svesti si svoje onemoglosti vsled zadnjega štrajka, rekli, da se volitev ne udeležijo. Tako je izjavil Rinaldo in na shodu pri Fortetu tudi zagorski Čobal. Toda ravno to je razburilo Linhart, ki si je s Čobalom v laseh za prvenstvo. Čobal je rekel ne, Linhart pa da, gremo volit! Sklical je v nedeljo shod, seve ne proti Čobalu, tega noče povedati, ampak proti — farjem. To vleče. Pridite, da odbijemo naj-novejši farški napad, je bilo brati na letakih. In res. Noben slikar še ni naslikal hudiča tako črnega, kakor Linhart strašni klerikalizem. Primarširali so Jan. Hus, Giordano Bruno, Galileo Galilei in kar je še takih. Pozabil je samo svojega prednika Mlakarja in svojega konsuma; saj sta menda tudi žrtve klerika-lizma. Pozabil je tudi nase! Z velikim respektom je pa govoril o večnem kandidatu nemčurju Vračku in ga slednjič kot moža, »ki zna voditi pero in plug« (ha, ha!) priporočil volivcem, katerim so se kar lasje ježili strahu pred klerikalci. Žalibog so ga poslušale ve-činoma punce — te še kot mlad fant najbolj vleče — in nezreli mladeniči, ki torej ne bodo mogli svoji jezi dati pri volitvi duška. Svoje klobasarije je dal Linhart v Ptuj v »Štajer-čevci« tiskarni tiskati in jih prilepiti na varnih krajih na Vodah. Radovedni koliko kalinov bo šlo na te limanice za »delavskega« prijatelja Wratschka, ki te gre tožit, če mu ne rečeš »gospod«. V vsi to komedijo se je tudi nameraval Linhart kot bodoči redakter »Šta-jerca« nekoliko prikupiti Vračku, katerega bode »klerikalni zmaj« v jeseni vrgel raz okrajnogačelniškega stola gornjeradgonaškega. Pametni demokrati sicer pravijo, da jih Linhart hoče zopet enkrat pošteno »potegniti« z Vračkom vred, pa to rabsodbo prepuščamo njim. Najnovejša vesti trdijo, da gre Linhart v Ameriko, kjer se bo popolnoma posvetil spir-itističkim študijam. Zelimo mu srečno pot, saj se je že nešteto krat poslavljali odtod. Ko-liko je neki Linhart dobil od ptujskih nemčur-jev, da bi socialne demokrate zvodil za kan-didata nemških nacionalcev?!

š Ljutomer. Ljutomerski okraj je bil nek-daj v političnem življenju prvi. Čudno se bo zdelo, da se je zadnji čas, posebno v zadnji volilni borbi ravno ta okraj ta malo brigal za politiko. Temu je kriv miroljuben značaj mur-skih poljancev. Nekako vzdramila so nas po-ročila »Slovenca« in »Slov. Gospodarja« po zadnjem celjskem zaupnem shodu. Čuden na-stop ljutomerskih zaupnikov (?) je večinoma vsem ljutomerskim zavednim možem nekaka uganka. A ta uganka se je razvzljajala zadnje nedeljo. Začudeno je ljudstvo gledalo nabite lepake, ki pozivljajo ljutomerske okoličane, naj volijo neznanega ključarja Rebeke. Kdor pozna ljutomerske razmere, si je lahko to uganko hitro razrešil in ta rešitev je v prvi vrsti v našem političnem društvu. Dosti se je zabavljalo čez politična društva, ki so kato-liška, da nič ne delajo, ljutomersko politično društvo pa je zato v liberalnih rokah, ker nič ne dela. Nikdar ne skliče nobenega shoda (nekdaj je en mlad doktor sklicaval shode in si s tem delal reklamo), a polno življenja je to društvo, kadar hoče nastavljal kandidata. Zaupnike naj bi določevalo politično društvo. A kako bo določevalo politično društvo za-upnike, če društvo samo nobenega zaupanja nima! — — — In tako se je prikazala čudna prikazen na političnem nebu. V Celju so iz ljutomerskega okraja prišli zaupniki, ki imajo zaupanje samega sebe za seboj. N. pr. naj-večja občina na murskem polju je občina Cven. Tam je g. Mursa delal spletke, da bi prišel na čelo občine. Dvakrat so bile občinske volitve zavržene vsled njegove spletkarije in nazadnje pri tretjih veljavnih volitvah ni dobil niti enega glasa, dasi ima občina nad 300 volilcev. To

je bil prvi zaupnik murskega polja in posebej cvenske občine!! — Drugi zaupnik je bil njegov nečak, ki z njim v isti rog trobi, Jožef Rajh mlajši. Silno rad bi postal načelnik ga-silnega društva cvenskega, a vsi gasilci so iz-razili, da ga ne marajo. Tretji zaupnik je bil znani župan Vršič, katerega pa je občina Pri-stava pri zadnjih občinskih volitvah izbacnila tako, da niti enega glasa ni dobil. In te zaup-nike je zaupnik vseh zaupnikov dr. Chloupek, ki je prišel pod pretvezo narodnosti razpor de-lati med ljutomerske Slovence, pri zaupnem shodu še za nos vodil, kakor sklepamo iz po-ročil, tako da sami niso vedeli, da niti ne bodo glasovali za kandidata. Torej slovenski volilci ljutomerski, kateremu teh zaupnikov, ki sami sebi ne zaupajo, bote vi zaupali in se dali za nos voditi po lepkih, ki jih je eden teh neza-upnih zaupnikov po tihotapskem načinu raz-nesel med vas? Dr. Anton Korošec je naš domačin, ima srce za nas, ni ga volimo, njemu zaupajmo in ne dajmo se za nos voditi takim, ki sami sebi ne zaupajo. Njega volimo in s svojimi glasovi pokažimo, da mi zaupamo svojemu. Dr. Anton Korošec je in ostane naš kandidat, in vsi, ki imamo kaj pameti v glavi, pa kolikaj ka-j narodnega ponosa v srcu, bomo njega volili.

š Pred poroko ustreljen. Te dni se je zgodila na Začji gori pri Sevnici strašna ne-sreča. Neka ženitovanjska družba se je na-pravljala na pot k poroki. Na poti je brat ne-veste streljal iz revolverja. Pompe je tako ne-rodno ustrelil, da je kroglica zadela ženina Mi-haela Radeja naravnost v srce. Radej je bil takoj mrtev.

š Iz maščevanja. Dva sina posestnika Pristovška v Trnjem pri Brežicah sta nastavila mreže ribam v nekem potoku. Sosedov pastir pa je mreže ukradel. Nato sta ga Pri-stovškova fanta pošteno natokla, mu roke zvezala ter ga vrgla v vodo, ki pa k sreči ni bila tako globoka, da bi utonil. Orožniki so izročili Pristovškova sina sodniji.

š Otrok zgorel. V nedeljo 20. t. m. popold-ne so se igrali otroci perice Pohlin v Celju (Dolge poljane) na vrtu za hišo. Devetletni France je zakuril z dračjem in listjem, pri tem se je pa vnela obleka petletne Zofije, ki je bila naenkrat vsa v plamenih. Na otrokovo vpitje je prihitel napomoč delavec Uršič in je otroku naglo potrgal s telesa gorečo obleko. Vendar je dobil otrok take opekline, da je drugi dan v mestni bolnišnici umrl. Tudi re-šilec Uršič se je hudo opeknel po rokah.

š Huda nesreča se je pripetila 13. t. m. v Hrastniku v kemični tovarni Gossleth. Vdrl se je namreč strop, ki je delavcu Jožefu Klanjšek zlomil hrbtnico, Ivan Šubič pa se le nezatno poškodoval. Krivica nesreče je brezbriznost tehniškega osebja, ki ni pazilo, da je tramovje že slabo. Pri tako dobrem in razumnem last-niku tovarne kakor je g. vit. Gossleth je taka štedljivost osebja pač odveč.

š Otroka namesto zajca je vstrelil 20. t. m. posestnik Franc Prensl iz Ternič na Drav-skem polju. Prensl je šel namreč v nedeljo med mašo na lov in streljal za zajcem, pri tem pa v glavo zadel 5letno posestniško hčerko Ano Koren. Otrokov oče je stvar tak-oko ovadil oblasti. Dekletu so izčistili rano na glavi in vzeli štetlje iz mesa, tako da je upanje, da otrok okreva.

š Za Žičkarjev spomenik so darovali p. n. g. g.: Jakob Pukl z Dunaja 10 K, Jan-vez Bider iz Rečice 2 K, Ivan Vertovšek iz Blance 2 K, M. Žičkar, kaplan v Konjicah 3 K, Ant. Pernat, župnik v Dobovi 5 K.

š Bralno društvo v Škalah vabi na poučni shod, ki se vrši dne 27. maja 1906. ob 4. uri popoldne v gostilni gosp. I. Senica p. d. „Pri Boltu“ v Pesjem. Spored: 1. De-lavsko vprašanje, govori odposlanec „Socialne zveze v Ljubljani“. 2. Svobodni zakon in svo-bodna šola. 3. Prosta zabava, sodeluje „Škal-ski tamburaški zbor“. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

š Št. Ilj je naš! Ta glas odmeva v Št. Ilju v Sloven. Goricah od ust do ust. Na pri-tožbo Slovencev je namreč c. kr. namestinja tri nemške odbornike izvoljene v I. vol. raz-redu s pomočjo mrtvega volilca Gierlingerja, iz novoizvoljenega občinskega odbora izločila, t. j. proglasila kot nepostavno izvoljenim, ter tri Slovence vpoklicala v občinski odbor. C. kr. okrajno glavarstvo je to, za šentilske Slo-vence preveselo novico, obvestilo te dni g. Fr. Thalerja in naročilo, da se v teku 14 dn vrši konstituiranje obč. zastopa. Torej je ven-dar po dolgoletnih hudih borbah toli ljubi in dragi Št. Ilj — naš!

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Otrok v apnenico padel. Peter Jenko, posestnik na Šutni, ima komaj 15 kora-kov od hiše oddaljeno nezagrajeno apnenico. Dne 9. aprila sta šla zakonska Jenko delati na bližnjo njivo. Po naročilu starišev je pazil de-vetletni sinček Peter na eno pol leta staro Ivanko in na pet let starega Tončka. Ta pa

mu je kmalu ušel, in med tem, ko ga je šel iskati, zašlo je eno in pol leta staro dekletce v nezagrajeno apnenico in utonilo. Jenko je bil zaradi te malomarnosti na 8 dni ostrega za-pora obsojen. Dr. Tavčarjev sin, ki je na lovu dečka ustrelil, je bil oproščen.

Pred rzen t. Edvard Šmid, kompto-rist in muzikant z Dunaja je bil začetkom me-seca februarja nameščen pri tukajšnji mestni godbi. Že istodobno je bil društveni blagajnik opozorjen, da je Šmid nevaren človek tuji last-nini. Kmalu je bil odslovljen, potepal se je po-tem brez opravka po Ljubljani in po hišah kra-del, kar mu je pod prste prišlo. Za nič manj kot 515 K 20 v. je oškodoval 14 strank, vkrade-ne reči je poprodal in se s tem denarjem preživljal. Tajenje obdolžencu ni nič poma-galo. Sodišče ga je na dve leti težke ječe ob-sodilo.

Izpred porotnega sodišča v Celovcu.

Pred celovškimi porotniki je bil oproščen 50letni Jožef Mihelič, doma iz Bovca, obdolžen da je ubil svojo ženo. Ker ni bilo zato pravih dokazov, so ga porotniki oprostili.

Izpred porotnega sodišča v Gorici.

Včeraj se je vršila pred porotnim so-diščem v Gorici kazenska obravnava proti 42letnemu Ivanu Gabrovicu, rojenemu v Zgo-niku, a bivajočemu v Št. Andrežu. Proti Ivanu Gabrovicu kakor tudi drugim se je vr-šila pred tuk. porotnim sodiščem že meseca novembra lanskega leta kazenska obravnava zaradi goljufij Ivan Gabrovic je namreč s pomočjo drugih soobtožencev s ponarejenimi menjicami in s krivimi podpismi ogoljufal par tuk. ital. denarnih zavodov za 3200 kron. Zaradi tega so bili vsi obtoženci obsojeni. Vsled pritožbe ničnosti pa je najvišje sodišče lansko rabsodbo razveljavilo, vsled česar se je vršila včeraj pred porotniki kazenska ob-ravnava le proti Gabrovicu, dočim se bodo morali ostali soobtoženci radi prestopka go-ljufije zagovarjati pred navadnim sodnikom. Gabrovic je včeraj vse priznal, česar se ga je dolžilo in je bil vsled tega obsojen na dve in pol leti ječd poostrene vsaka dva me-seca s postom.

Danes se vrši razprava proti Gorjau radi uboja, v soboto proti Jekovcu radi po-neverjenja, dne 28. in 29. t. m. proti Toros-siju tiskovna pravda, 30. in 31. t. m. tiskovna pravda proti Faligu, dne 1. – 2. jun. tiskovna pravda proti Werku in Benussiju na tožbo dr. Staniča; dne 5. jun. proti Strucu radi goljufije s prodajanjem srečk in obligacij.

Tržaški veletatovi pred goriškim porot-nim sodiščem. Te dni se je vršila pred go-riškim porotnim sodiščem kazenska obrav-nava proti kotlarju Renatu Siglichu, brivcu Ivanu Colombo in mehaniku Albertu Pečenku iz Trsta ter proti sokrivcema Ivanu Černigoju iz Dolenja v Brdih in Francetu Perissiniju iz Kormina. Prvi trije so toženi, da so v noči od 2. na 3. novembra deloma poskusili in deloma tudi izvršili tatvino v menjalnici A. Jone v Ra-štelu, dalje da so poskusili okrašt trgovca Venuttija istotako v Raštelu, in konečno, da so hoteli izvršiti tatvino z ulomom tudi na kor-minski postaji. V Jonovi menjalnici kakor tudi v Venuttijevem skladišču so že nekoliko na-vrtali s tihim svedrom železni blagajni, a so morali to delo opustiti, ker so bili prepojeni. Joni so pa vendar odnesli v denarju 656 K in za 2300 K vrednostih papirjev, ker so vse to našli zunaj železne blagajne. Černigoj in Pe-ressini pa sta radi tega tožena, ker sta baje omenjeni trojic svetovala, da izvrše omen-ene tatvine. Obravnava je dognala, da se je vse to vršilo po načrtih in po nasvetu soob-tožencev Perissinija in Černigoja, katerima so bile lokalne razmere v Gorici popolnoma znane. Da so tatje poprej v Jonovo menjal-nico nego v Venuttijevem skladišču, kjer so nameravali navrtati v njem nahajajočo se že-lezno blagajno, dal povod slučaj, da niso mogli dobiti v najem sobe, nahajajoče se nad Ve-

nuttijevem skladiščem in da so mesto te sobe dobili najem ono nad Jonovo menjalnico. Ako bi se jim posrečilo navrtati Venuttijevu že-lezno blagajno, našli bi takrat v nji kakih 20.000 K denarja, hranilnih knjižic in drugih vrednostnih papirjev. Obtoženci so vse pri-znali. Le Perissini in posebno pa Černigoj sta se skušala nekoliko izgovarjati, a sta se pri tem jako hudo zagovorila, posebno z ozirom na njune izpovedbe pred preiskovalnim sod-nikom. Obsodba se glasi: Črnigoj dobi 4 leta težke ječe, Siglich 5 let težke ječe, Colombo 4 in pol leta težke ječe in Perissini 6 let. Vsak ima še post vsaka dva meseca. Opomniti je, da so sedaj skoro vsi tatovi, ki so v Trstu iz-vršililnešteto vlovov, že pod ključem. Prvi so se njeli zgoraj omenjeni obtoženci.

Proces morilk Zeller.

Zagovornik morilke Zeller dr. Pressbur-ger je vložil pri sodniji v Ljubnem prošnjo, da bi se sodnijska obravnava odgodila. To pa zato, da sodnijski zdravniki preiščejo du-ševno stanje obeh Zeller. To prošnjo opravi-čuje s pismi, ki sta jih pisali morilki pred umorom in ki kažejo nemoralno pamet. Vstop k sodnijski obravnavi bo dovoljen samo proti vstopnicam, ki bodo veljale po en dan.

Sedaj se je pa dokazalo, da je psihiatr, na katerega se je opiral zagovornik Friderike Zeller docela zlagana osebnost. Pisalo se je po časopisih, da je služboval omenjeni zdravnik dr. Rudolf Thaler v norišnici v Opavi, a tam ne vedo ničesar o njem. Prohaska, ženin Zellerjeve trdi, da se je mudil dalje časa pri njem neki človek, ki se je izdal za psihiatra dr. Müll-nerja in rekel, da je namenjen pisati brošuro o stanju Zellerjeve. Prohaska se je potem sešel z njim pri zagovorniku svoje neveste. Zlagani psihiatr se je imenoval tam dr. Thaler in je rekel Prohaski, da njemu iz posebnih vzrokov ni povedal svojega imena. V zadnjem času je izginil brez sledu. Policija se trudi na vso moč, da dobi v roke tega goljufa ali najbrž norca.

Ženin morilke Friderike Zeller, operni pe-vec Josip Prohaska je obdolžen raznih goljufij, za katere se bo moral pred okrožnim sodiščem v Ljubnem zagovarjati. Iz istega vzroka je bil že enkrat v Nemčiji kaznovan in potem tudi iz-gnan. Njegovo gledališko ime je bilo Aureas in v času od l. 1898—1904 je ogoljufal mnogo hotelirjev. Obsojen je bil tudi že zaradi tat-vine. Po penzionatih je goljufal pod imenom Schmidt. Neko Elzo pl. Šabelsky je pripravil z obljubami na ženitev ob 27.000 mark. Priča-kovati je, da ga razkrinkajo še bolj.

O sestri Friderike Zeller, Mariji Zeller, po-ročajo, da tudi nieno duševno stanje preiščejo, ker trdi njen zagovornik, da tudi Marija Zeller ni pri pravi pameti.

Ali že veste? Naroči se lahko tudi sama sobotna izdaja „Slovenca“ Stane le 7 K na leto

Osební kredit za uradnike, častnike, učitelje itd. Samostojni konzorciji Uradniškega društva za hranilne vloge in predjme dovoljujejo posojila na osebni kredit pod najzmernejšimi pogoji tudi proti dolgoletnim od-plaćilom. Posredovalec so izključeni. Naslove kon-sorcijev naznani brezplačno osrednje vodstvo Uradniškega društva na Dunaju, Wipplinger-strasse 25. 720 39-21

„Andropogon“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zg. Poljskava.)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in zajamčeno neškodljiva tekočina, ki za-brani izpadanje las in odstrani prahaje. Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrastle lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogošte-vilna priznanja. Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vsah mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gosp. VASO PETRIČIČ-u.

V zalogi imajo tudi gg. U. pl. Trnkoczy in Anton Kanc v Ljubljani, M. Rant v Kranju, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu. 873 52-6

DELNIŠKA DRUŽBA ZDRUŽENIH PIVOVAREN ZALEC in LAŠKI TRG v Ljubljani, telef. št. 103. priporoča svoje

izborno pivo v sodcih in steklenicah.

Zaloga v Spodnji Šiški, telefona šte. 187.

Borzna poročila.

'Kreditna banka' v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 23. maja 1906.

Kaložbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	99.60	99.80
4% srebrna renta	99.50	99.70
4% avstrijska krona renta	99.80	100.—
4% zлата renta	118.—	118.20
4% ogrska krona	95.50	95.70
4% zлата	114.20	114.40
4% posojilo dežele Kranjske	99.20	100.20
4% posojila mesta Spljet	100.50	101.50
4% Zader	99.70	100.70
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100.55	101.50
4% češka dež. banka k. o.	99.75	100.20
4% ž. o.	99.80	100.30
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100.40	101.50
4% pešt. kom. k. o. s 10% pr.	105.60	106.60
4% zast. pisma Innerst. hr.	100.20	101.20
4% ogr. cen. dež. hr.	100.—	100.20
4% hip. banke	100.—	100.25
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	100.—	101.—
4% obl. češke ind. banke	100.50	101.50
4% prior. Trst-Poreč lok.	99.90	100.—
4% prior. dol. žel.	99.50	100.—
3% juž. žel. kup. 1/4%	317.—	319.—
4% avstr. pos. za žel. p. o.	100.45	101.45

Srečke.	200.—	202.—
Srečke od l. 1860 1/4	283.—	285.—
1864	156.25	158.25
tizske	290.—	298.50
zem. kreditne I. emisije	290.50	300.50
II.	262.—	268.—
ogr. hip. banke	100.—	108.90
srbske á frs. 100.—	153.50	154.50
turske	22.75	24.75

Basilika	468.—	478.—
Kreditne	78.—	84.—
Inomoške	90.—	94.—
Krakovske	58.—	64.—
Ljubljanske	49.—	50.75
Avstr. rud. križa	30.70	32.70
Ogr.	57.—	62.—
Rudolfove	68.—	73.—
Salcburške	520.—	529.50
Dunajske kom.		

Delnice.	133.75	134.75
Južne železnice	677.25	678.25
Državne železnice	1670.—	1681.—
Avstr. ogrske bančne delnice	675.—	676.—
Avstr. kreditne banke	815.—	816.—
Ogrske	242.—	243.—
Zivnostenske	656.—	657.—
Premogokop v Mostu (Brüx)	573.75	574.75
Alpinske montan	2741.—	2750.—
Praške žel. ind. družbe	575.50	576.50
Rima-Murányi	275.—	278.50
Trbovljske premog. družbe	605.—	611.—
Avstr. orožne tovr. družbe	151.—	191.50
Češke sladkorne družbe		

Valute.	11.34	11.38
C. kr. cekin	19.12	19.15
20 franki	23.47	23.55
20 marke	23.98	24.00
Severigns	117.25	117.45
Marke	95.55	95.75
Laški bankovci	253.—	254.—
Rublji	4.84	5.—
Dolarji		

Naznanilo in priporočilo.

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu se usojam uljudno naznaniti, da sem se v kratkem naselil v **Boštanju** na Dolenjskem, kjer sprejemam vsa v 1148 7-4

podobarsko stroko

spadajoča naročilaj bodisi v **marmorju** in **lesu**.

Zagotavljajoč vsakomur najtočnejšo postrežbo se priporočam v prav obilna naročila ter beležim velespoštovanjem

Anton Štefic,

podobar Boštanj, p. Radna p. Sevnici.

Katoliška Tiskarna

priporočila raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

lščem 1135 3-3

poslovodja

za trgovino z vsakovrstnim blagom in gostilno, nahajajočo se v **Bregani** blizu Jesenic n. S. na Dolenjskem. Reflektant mora biti oženjen brez otrok. — Pismene in ustmene ponudbe naj se pošiljajo na gosp. **Eduard Presečky, trgovec Samobor, Hrvatska.**

Fr. Falatov krojaški mojster

Ljubljana

Trnovske ulice 6

se priporočila preč. duhovščini in izdelovanje

1060 **uskakourstne obleke** 5-5

posebno talarjev, površnikov,

sl. p. n. občinstvu pa priporočam svojo dobro urejeno krojaško delavnico, v kateri izdelujem **obleke za gospode in dečke** po najnovejšem kroju, natančno po meri. — Prosim preč. duhovščino, da me blagovoljivo počastiti s cenjenimi naročili, zagotavljajoč, da bodem vedno skrbel, da izvršim vsako naročilo v največjo zadovoljnost preč. naročnikov.

Obenem si dovoljujem opozarjati preč. duhovščino na deželi, da bom v prihodnjih dneh potoval po raznih krajih Kranjske ter si usojal sprejemati naročila. Zunanja naročila točna. Cene primérnosti ko

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani

priporočila župnim uradom v nabavo ob priliki kanoničnih vizitacij, birmovanj itd.:

Missale Romanum

a) za kapele in manjše cerkve:	Kron
Oblika male četvorke. Velikost 30×22 1/2 cm. V črni vezavi z rdečo obrezo in zlatim križem	25.80
isto z zlato	27.50
Oblika četvorke. Velikost 31×22 1/2 cm. Črna vezava z rdečo obrezo	32.40
isto z zlato	34.80
bogato in fino pozlačene platnice v svitlo - rdečem šagrinu isto v črešnjevo-rdeči ali olivkasto-zeleni teletnini	42.—
isto z drugobarvanimi vložki	54.—
b) za večje cerkve:	
Oblika velike četvorke. Velikost 34×25 cm. V črni vezavi z rdečo obrezo	35.50
isto z zlato	38.—
bogato in fino pozlačene platnice v svitlo-rdečem šagrinu isto v črešnjevo-rdeči ali olivkasto-zeleni teletnini	50.—
isto z drugobarvanimi vložki	53.—
Oblika male pole. Velikost 36×25 cm. Črna vezava z rdečo obrezo	43.20
isto z zlato	44.40
bogato in fino pozlačene platnice v svitlo - rdečem šagrinu isto v črešnjevo-rdeči ali olivkasto-zeleni teletnini	52.80
isto z drugobarvanimi vložki	57.60
isto z drugobarvanimi vložki	60.—

Preces ante et post missam pro opportunitate sacerdotis dicende. Oblika četvorke. Za zakristijo mesto tabel 27 1/2×20 cm vezano z zlatim križem na platnicah 3.84

Ritus benedictionis et impositionis primarii lapidis pro ecclesia aedificanda, consecrationis ecclesiae et altarium et benedictionis signi vel campanae ex pontificali romano depromptus. Vezano 2.76

Benedictionale Romanum sive sacrae Benedictiones ex Rituali Romano ac ex Missali necnon Pontificali Romano excerptae. Vezano 3.75

Epistolae et Evangelia totius anni secundum Missale Romanum etc. 36×25 cm. Rdeč šagrin, zlata obreza 33.60

Graduale de tempore et de Sanctis juxta ritum sanctae Romanae eccl. Cum cantu. Črni tisek vezano 5.28

Isto rdeč in črni tisek 7.68

Pontificale Romanum summorum pontificum etc. Sine cantu eleg. vezano 9.72

Isto cum cantu eleg. vezano 15.60

Kanon table krasno izdelane pod celuloidom se rabijo brez okvirja in se brez škode snažijo in umivajo; v velikosti 39×24 1/2 cm (stranske 14×24 1/2 cm). Cena cele garniture Isto v velikosti 40×27 1/2 cm (stranske 16×27 1/2 cm). Cena cele garniture 16.—

Missae pro defunctis. Oblika četvorke 31×22 1/2 cm platno, rdeča obreza 3.48

usnje, " " 6.—

" zlata " " 6.96

Isto. Večja oblika 26×25 cm. Platno, rdeča obreza 4.56

usnje, " " 7.20

826 " zlata " " 8.40

Dannerbauer-Pugnet, Praktisches Geschäftsbuch für den Gurat-Clerus Oesterreichs. Vezano 24.—

Slika njega Svetosti sv. Očeta Pija X. z jako ličnim Passepartout robom, velikost 57×44 1/2 cm, brez okvirja 8.—

z lepim lesenim okvirjem in šipo 15.—

Slika njega Prezvizišenosti kneza in škofa ljubljanskega Dra Antona Bonaventure Jeglič-a v isti velikosti in slični izvršitvi 14.—

z lepim lesenim okvirjem in šipo 21.—

Otvoritev 6. maja.

VINTGAR

Restavracija JOS. ŽUMER

se priporočila častitim gostom, letovičarjem, ob šolskih izletih, in sploh izletnikom.

Z naravnim vinom, svežim pivom, okusnimi toplimi in mrzlimi jedili.

Za zabavo je **pijanino**.

Na razpolago lastni vozovi in konji.

Večji obedi naj se izvolijo pravočasno naznaniti. 1031 4

949 9 se dobé le pri

SINGER Ko.

akc. družba za šivalne stroje

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta.

Svarimo s tem najnujnejše svoje odjemalce pred šivalnimi stroji, ki jih ponujajo drugi trgovci pod imenom „izvirne Singerce“. Ker mi svojih strojev nikdar ne oddajamo takim trgovcem, obstoje taki „izvirni Singerjevi stroji“ k večjemu iz starih rabljenih, iz tretje roke dobljenih šivalnih strojev, za katere ne moremo niti prevzeti kakega poročila, niti doposlati posamičnih delov.

Pozor Amerikanci!

V neposredni bližini Ljubljane je pod zelo ugodnimi pogoji **na prodaj** za vsako obrt, posebno še za gostilno pripravna

hiša,

pri kateri je blizu **780 kvadr. sežnjev sveta** in prostorno **gospodarsko poslopje**. Hiša obstoji iz 3 sob, velike kuhinje, sušilnice za meso in kleti. Poleg hiše je velik lep zasajen **vrt**. Cena za vse skupaj 8000 kron.

Več o tem se poizvé na Opekarski cesti št. 36. 1019 8

1164 51-49

Samo 6 dni

Havre - New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez **Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.**

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje edino **oblastveno potrjena potovalna pisarna**

ED. ŠMARDA

v Ljubljani, Dunajska cesta 18, v novi hiši »Kmetске posojilnice«, nasproti znane gostilne pri »Figovcu«.

1118 8

Primerna birmanska darila

za deklice in dečke

se dobe najboljše in najcenejše.

Največja izbira konfekcije za gospode in dame po znižani ceni.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg 5.